

**TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU
MERKEZHAKEMKURULUTALİMATI**

**BİRİNCİ KISIM
BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ**

Amaç

MADDE 1- Bu talimatın amacı; Merkez Hakem Kurulu ve buna bağlı kurulların yapısı, işleyişi ve görevleri ile hakemlik, gözlemcilik, mentörlük, eğitimcilik ve hakem izleme görevlisi ile ilgili konuların düzenlenmesidir.

Kısaltmalar ve Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Talimat'ta yer alan;

- a) **TFF** : Türkiye Futbol Federasyonu'nu,
b) **Yönetim Kurulu** : TFF Yönetim Kurulu'nu,
c) **MHK** : Merkez Hakem Kurulu'nu,
d) **PMİK** : Profesyonel Müsabaka İcra Kurulu' nu
e) **BHK** : Bölgesel Hakem Kurulu'nu,
f) **HİK** : Hakem İşleri Koordinatörlüğü'nü
g) **İHK** : İl Hakem Kurulu'nu,
h) **HiF** : Herkes için Futbol'u,
i) **Sezon** : İlk resmi müsabaka ile son resmi müsabakanın oynandığı tarihler arasındaki süreyi,
j) **Yarım sezon** : Birinci transfer ve tescil döneminin başlangıcı ile ikinci transfer ve tescil döneminin başlangıcı arasındaki dönemi veya ikinci transfer ve tescil döneminin başlangıcı ile ligin sonu müsabakasının oynandığı tarih arasındaki dönemi,
k) **Ulusal Lig** : Bölge düzenlemesi olmadan tüm ülke çapında organize edilen ligi,
l) **Bölgesel Amatör Lig** : Birden fazla ili kapsayan amatör ligi,
m) **Kadro** : MHK tarafından belirlenen hakem, gözlemci, mentor, eğitimci ve hakem izleme görevlisi kategorilerini,
n) **Klasman** : İl düzeyindeki kadrolar dışındaki kadroları,
o) **Müsabaka hakemleri** : Bir müsabakaya atanan tüm hakemleri
ö) **HAP** : Hakem atletik performans birimi
- ifade eder.

(2) Hakem kadrolarının kısaltmaları aşağıdaki gibidir:

- a) **AH** : Aday Hakem,
b) **İH** : İl Hakemi,
c) **BH** : Bölgesel Hakem,
d) **BYH** : Bölgesel Yardımcı Hakem,
e) **KH** : Klasman Hakemi,
f) **KYH** : Klasman Yardımcı Hakemi,
g) **ÜKH** : Üst Klasman Hakemi,
h) **ÜKYH** : Üst Klasman Yardımcı Hakemi,
i) **FIFA YH** : FIFA Yardımcı Hakemi,

- j) **FIFA H** : FIFA Hakemi,
k) **KBYH** : Kadın Bölgesel Yardımcı Hakemi,
l) **KBH** : Kadın Bölgesel Hakemi,
m) **FIFA KYH** : FIFA Kadın Yardımcı Hakemi,
n) **FIFA KH** : FIFA Kadın Hakemi,
o) **İFH** : İl Futsal Hakemi,
p) **KFH** : Klasman Futsal Hakemi,
q) **FIFA FH** : FIFA Futsal Hakemi,
r) **İPFH** : İl Plaj Futbolu Hakemi,
s) **KPFH** : Klasman Plaj Futbolu Hakemi,
t) **FIFA PFH** : FIFA Plaj Futbolu Hakemi,
u) **VAR/AVAR** : Video Yardımcı Hakemi/Yardımcı Video Yardımcı Hakemi

(3) Gözlemci, mentor ve eğitimci kadrolarının kısaltmaları aşağıdaki gibidir:

- a) **İG** : İl Gözlemcisi,
b) **BG** : Bölgesel Gözlemci,
c) **KG** : Klasman Gözlemcisi,
d) **ÜKG** : Üst Klasman Gözlemcisi,
e) **FG** : Futsal Gözlemcisi,
f) **PFG** : Plaj Futbolu Gözlemcisi,
g) **İM** : İl Mentörü,
h) **UM** : Ulusal Mentör,
i) **İE** : İl Eğitirmcisi
j) **UE** : Ulusal Eğitimci
k) **PE** : Profesyonel(sözleşmeli)Eğitimci
l) **HİG** : Hakem İzleme Görevlisi

İKİNCİ KISIM BİRİNCİ BÖLÜM Merkez Hakem Kurulu

MHK'nin Yapılanması

MADDE 3 – MHK'nin yapılanması aşağıdaki gibidir.

- a) MHK, TFF Başkanı'nın teklifi ve Yönetim Kurulu'nun onayı ile atanan bir başkan ile sekiz (8) üyeden oluşur.
- b) MHK kendi üyeleri arasından bir başkan vekili seçer.
- c) MHK Başkan ve üyeleri, atanma tarihlerinden itibaren en geç bir hafta içinde Yönetim Kurulu üyelerinin huzurunda görevlerini tarafsız ve bağımsız şekilde yerine getireceklerine dair EK-1'de yer alan yemini etmek suretiyle görevlerine başlar.
- d) MHK Başkan ve üyeleri, göreve başladıktan en geç 1 ay içerisinde notere kapalı zarf içerisinde mal beyanı sunmak, mal beyanı sunduğuna ilişkin ilgili makbuz suretini TFF'ye ibraz etmek zorundadır. TFF'nin Hukuk Kurulları ve yetkili mercileri tarafından talep edilmesi halinde mal beyanının TFF'ye ibrazı zorunludur.
- e) Mal beyanını sunmayan veya TFF'ye ibraz etmeyen başkan veya üyenin üyeliği kendiliğinden sona erer.

MHK'nin Çalışma İlkeleri

MADDE 4 – MHK'nin çalışma ilkeleri aşağıdaki gibidir.

- a) MHK bu talimat ve TFF mevzuatında belirtilen diğer görevlerin ifası için gereken sıklıkta salt çoğunluk ile toplanır.
- b) Kararlar salt çoğunluk ile alınır. Oyların eşitliği halinde MHK Başkanı'nın oyu iki oy sayılır.
- c) MHK'nin tüm sekretarya hizmetleri, Hakem İşleri Koordinatörlüğü tarafından Genel Sekreterlik'e bağlı ilgili birimler ile işbirliği içinde yürütülür.

MHK'nin Görev ve Yetkileri

MADDE 5 –MHK'nin görev ve yetkileri şunlardır:

- a)FIFA, UEFA veya TFF tarafından organize edilen veya izin verilen her türlü futbol, futsal, plaj futbolu ve HiF müsabakaları için ilgili statü ve talimatlar uyarınca gerekli hakem, yardımcı hakem, gerektiğinde dördüncü hakem VAR/ AVAR ile gözlemci, mentör ve hakem izleme görevlisini doğrudan veya ilgili kurullar aracılığıyla atamak,
- b)Tüm FIFA Hakem adaylarını belirleyerek Yönetim Kurulunun onayına sunmak,
- c)Profesyonel hakem kadrosuna alınacak veya kadrodan çıkartılacak hakemleri belirleyerek Yönetim Kurulunun onayına sunmak,
- d)Profesyonel Eğitimcileri belirleyerek Yönetim Kurulu onayına sunmak,
- e)Hakem, gözlemci, mentör, hakem izleme görevlisi ve eğitimcilerin kadrolarını belirlemek ve Yönetim Kurulunun onayına sunmak,
- f) Hakem, gözlemci, mentör, hakem izleme görevlisi ve eğitimcilerin eğitim ihtiyaçlarını belirlemek ve belirlenen ihtiyaç doğrultusunda tüm eğitim çalışmalarını planlamak, müfredatı belirlemek, içerikleri hazırlamak ve eğitimleri gerçekleştirmek,
- g)Hakemlik geliştirme programını uygulamak,
- h)UEFA Hakem Konvansiyonu üyeliğinin devamı için her türlü tedbir ve kararı almak,
- i)Uluslararası Futbol Oyun Kuralları'na ilişkin uyuşmazlık ve itirazlar hakkında tavsiye niteliğindeki kararlarını ve hukuki sonuç yaratabilecek diğer hususlar ile ilgili görüşlerini Yönetim Kurulu'na sunmak,
- j)Uluslararası Futbol Oyun Kuralları'ndaki değişiklik ve yenilikler hakkında futbolun tüm paydaşlarını ve kamuoyunu bilgilendirmeye yönelik faaliyetlerde bulunmak,
- k)BHK üyeleri ile İHK'leri atamak ve görevden almak,
- l)Hakem, gözlemci, mentör, hakem izleme görevlisi ve eğitimcilere yönelik talimat ve diğer düzenleyici işlemleri Yönetim Kurulunun onayına sunmak,

- m) Disiplin soruşturması gerektirecek durumlarda, hakem, yardımcı hakem, gözlemci, mentor, hakem izleme görevlileri ve eğitimciler hakkında gerekli incelemeyi yaparak düzenlenen raporu disiplin müfettişlerine iletmek,
- n) Hakem, gözlemci, mentör, hakem izleme görevlisi ve eğitimcilerin sosyal güvenliklerini sağlamak amacıyla bir fon oluşturmak ve yardımlaşma sandığı işlemlerini yürütmek,
- o) Üyeleri arasında, UEFA Hakem Konvansiyonuna uygun olarak görev bölümü yapmak,
- p) Gerekli görülen hallerde, Profesyonel müsabakalarda görevlendirilmiş olan gözlemcileri ve mentörleri müsabakanın oynanacağı ilde gelişime açık hakemleri izlemek üzere görevlendirmek.
- q) Profesyonel (Sözleşmeli) Hakemler ve Profesyonel (Sözleşmeli) Yardımcı Hakemler için çalışma prensiplerini belirlemek ve Yönetim Kurulu'nun onayına sunmak.
- r) Eğitim, seminer ve kurslar ile futbol paydaşlarına yönelik Oyun Kuralları eğitimleri ve TFF'nin işbirliği protokolü imzaladığı eğitim kurumuna eğitimci görevlendirmek.

MHK Başkanı'nın Görev ve Yetkileri

MADDE 6 –MHK Başkanı'nın görev ve yetkileri şunlardır:

- a) MHK ve PMİK toplantılarına başkanlık etmek,
- b) MHK adına basına demeç vermek veya bu konuda bir üyeyi görevlendirmek,
- c) TFF Mevzuatı'nda belirtilen diğer görevleri ifa etmek veya bu alanlarda MHK üyelerini görevlendirmek.
- d) PMİK üyelerini atamak.

MHK Başkan Vekili'nin Görev ve Yetkileri

MADDE 7 – MHK Başkan Vekili, MHK Başkanı'nın hazır bulunamadığı durumlarda, 6. maddede belirtilen görev ve yetkileri üstlenir.

Profesyonel Müsabaka İcra Kurulu (PMİK)

MADDE 8 – PMİK'in oluşumu ile görev yetkileri şunlardır.

- a) Profesyonel lig, Türkiye Kupası ve Süper Kupa müsabakalarına hakem, gözlemci ve mentör atamalarını yapmak üzere, MHK Başkanı ve Merkez Hakem Kurulu üyeleri arasından atanacak iki üyeden oluşturulur.
- b) PMİK üyeleri, MHK Başkanı tarafından atanır. MHK Başkanı, bu kurulun doğal başkanıdır.
- c) PMİK Başkan ve üyeleri, görevlerini hizmet sözleşmesi imzalamak ve tam zamanlı olarak çalışmak suretiyle yerine getirirler.

- d) PMİK üyesi, MHK ve BHK yapılanmasında başka görevlerde de bulunabilirler.
- e) PMİK, sezon boyunca gereken sıklıkta toplanır. Kararlar salt çoğunluk ile alınır.

Huzur Hakkı ve Ücret

MADDE 9 – PMİK üyesi olmayan MHK üyelerine TFF Yönetim Kurulu tarafından tespit olunacak miktarda huzur hakkı ödenir.

İKİNCİ BÖLÜM **Bölgesel Hakem Kurulu**

BHK'nin Yapılanması

MADDE 10 – BHK'nin yapılanması aşağıdaki gibidir.

- a) MHK, belirlediği il merkezlerinde BHK oluşturur.
- b) BHK, bir Başkan ile iki üyeden oluşur. Üye sayısı TFF bölge yapılanmasına göre MHK tarafından %50 oranında arttırılabilir. BHK başkanları, MHK Başkanı tarafından, MHK üyeleri arasından atanır. Bir MHK üyesi birden fazla BHK'ye başkanlık edebilir. BHK üyeleri, MHK tarafından atanır.
- c) BHK'nin görev süresi kendisini atayan MHK'nin görev süresi ile sınırlıdır. Ancak yeni BHK atanıncaya kadar görevlerine devam ederler.
- d) MHK, çalışmaları ve tutumları mevzuata ve direktiflere aykırılık arz eden BHK üyelerini görevden alabilir.

BHK Üyelerinin Nitelikleri

MADDE 11 – BHK üyeleri, profesyonel liglerde görev yapmış hakemler ve yardımcı hakemler arasından seçilir.

BHK üyelerinin;

- a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olması,
- b) Ön lisans veya lisans mezunu olması, (Bu niteliği haiz yeterli sayıda adayın bulunmadığı bölgelerde en az lise mezunu olması)
- c) Futbol Disiplin Talimatı uyarınca bir defada 45 gün, toplamda 90 gün ve daha fazla ceza almış olmamak,
- d) Futbol Disiplin Talimatı'nın "Hükümlülük" kenar başlıklı maddesinde belirtilen suçlardan biri nedeniyle kesin hüküm giymemiş olması,
- e) Aktif olarak, futbol branşında faaliyeti olan spor kulübü ve bağlı kuruluşlarında fahri veya profesyonel yönetici, teknik adam, futbolcu, sağlık ekibi çalışanı, futbol hakemi, menajer, TFF temsilcisi olmaması,
- f) Görsel, işitsel, yazılı (internet dâhil) ve sosyal medyada futbol yorumcusu olarak daha önceden görev yapmamış ve hâlihazırda da yapmıyor olması,

g) Aynı bölgede, aday hakem, il hakem, bölgesel hakem ile il gözlemci ve bölgesel gözlemci kadrolarında bulunanların birinci dereceden akrabalarından olmaması,

şarttır.

BHK'nin Çalışma Prensipleri

MADDE 12 –BHK'nin çalışma prensipleri aşağıdaki gibidir.

- a) BHK, gereken sıklıkta ve salt çoğunlukla görev bölgesi içindeki bir ilde Başkan'ın belirlediği gündemle toplanır. Toplantılara Başkan'ın katılımı zorunludur.
- b) Kararlar, toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde Başkan'ın oyu iki oy sayılır.
- c) Bir sezonda, mazeretsiz olarak birbirini takip eden 3 toplantıya veya toplam 5 toplantıya katılmayan üyenin kurul üyeliği düşer. Yerine atanacak üye MHK tarafından belirlenir.

BHK'nin Görev ve Yetkileri

MADDE 13 – BHK'nin görev ve yetkileri şunlardır:

- a) MHK'nin atama yetkisi verdiği müsabakalar için hakem, gözlemci ve mentör atamak,
- b) Bölgesel Hakem kadrolarının terfi ve tenzilleri için bölgesindeki, hakem, yardımcı hakem, gözlemci ve mentörleri MHK'ye önermek,
- c) Bölgesinde BG kadrosunda bulunanların raporlarını inceleyerek, görüşlerini ve yaptırım önerilerini MHK'ye sunmak,
- d) Gerektiğinde bölgesindeki İHK başkanlarıyla toplantı yapmak ve bu toplantılarda alınan kararları, yazılı olarak bölgesindeki tüm İHK başkanlarına göndermek,
- e) İHK'nin gelişime açık hakemler için belirlediği mentörleri onaylamak,
- f) Bölgesindeki eğitim ihtiyaçlarını belirleyerek MHK'ye bildirmek.
- g) BHK Başkanı'nın onayı ile bölgesindeki gelişime açık hakemleri izlemek ve MHK'ye rapor vermek

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İl Hakem Kurulu

İHK'nin Yapılanması

MADDE 14 – İHK'nin yapılanması aşağıdaki gibidir.

- a) İHK Başkan ve üyeleri MHK tarafından atanırlar.
- b) Her ilde bir İHK oluşturulur.
- c) İHK, bir Başkan ve toplam vizeli, hakem sayısı 100'e kadar olan illerde 4, 200'e kadar olan illerde 5, 300'e kadar olan illerde 6, 500'e kadar olan illerde 7 ve 501'den fazla olan illerde 8 üyeden oluşur.

d) Vizeli hakem sayısının 300' den fazla olduğu illerde, TFFHGD tarafından teklif edilen bir kişi İHK Üyesi olarak MHK tarafından atanır.

e) İHK'nin görev süresi, atamasını yapan MHK'nin görev süresi ile sınırlıdır, ancak yenisi atanana kadar görevlerine devam ederler.

İHK Başkan Ve Üyelerinin Nitelikleri

MADDE 15 – İHK'de görev alabilmek için adayın aşağıdaki kriterlere sahip olması şarttır:

- a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olması,
- b) Hakem kökenli olması.
- c) En az lise veya dengi okul mezunu olması,(bu nitelikte yeterli adayın olmadığı illerde en az Ortaokul mezunu olmak)
- d) Futbol Disiplin Talimatı uyarınca bir defada 45 gün, toplamda 90 gün ve daha fazla ceza almış olmamak,
- e) Futbol Disiplin Talimatı'nın "Hükümlülük" kenar başlıklı maddesinde belirtilen suçlardan biri nedeniyle kesin hüküm giymemiş olması,
- f) Aktif olarak, futbol branşında faaliyeti olan spor kulübü ve bağlı kuruluşlarında fahri veya profesyonel yönetici, teknik adam, futbolcu, sağlık ekibi çalışanı, futbol hakemi, menajer ve TFF Temsilcisi olmamak,
- g) Görsel, işitsel, yazılı (internet dâhil) ve sosyal medyada futbol yorumcusu olarak daha önceden görev yapmamış ve hâlihazırda yapmıyor olmak,
- h) Aynı ilde, aday hakem, il hakem ve il gözlemci kadrolarında bulunanların birinci dereceden akrabalarından olmamak.

İHK'nin Görev Bölümü

MADDE 16 – İHK, ilk toplantıda üyeler arasından bir Başkan Vekili, bir Hakem Atama Sorumlusu, bir Mentör Sorumlusu, bir Gözlemci Atama Sorumlusu, bir Antrenman Sorumlusu, bir Eğitim Sorumlusu ve bir Raportör seçer. Yeterli üye sayısı bulunmayan İHK'lerde, bir üyeye anılan görevlerden birkaçı verilebilir.

İHK'nin Çalışma Prensipleri

MADDE 17 – İHK'nin çalışma prensipleri aşağıdaki gibidir.

- a) İHK, ayda en az iki kez üyelerinin salt çoğunluğu ile toplanır.
- b) Kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde Başkan'ın oyu iki oy sayılır.
- c) Mazeretsiz olarak, birbirini takip eden 3 toplantıya veya bir futbol sezonu içinde aralıklı olarak 5 toplantıya katılmayan üyenin kurul üyeliği düşer. Yerine atanacak üye, MHK tarafından belirlenir.

- d) Hakem, gözlemci ve mentörlere yönelik haftalık görev tebligat ve mazeret bildirim yöntemi, MHK çalışma prensiplerine uygun olarak, İHK tarafından belirlenir ve ilan edilir.
- e) MHK, çalışmaları ve tutumları, mevzuata ve direktiflere aykırılık arz eden İHK üyelerini görevden alabilir.
- f) Müsabakalara ilişkin her türlü görüşlerine başvurmak üzere Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu tarafından atanmış bir danışman, oy hakkı bulunmamak kaydıyla kurul toplantısına katılır. Atanan kişinin, bu talimatın 15. Maddesinde belirtilen koşulları taşıması şarttır.

İHK'nin Görev Ve Yetkileri

MADDE 18 – İHK'nin görev ve yetkileri aşağıdaki gibidir.

- a) İl bazında oynanan müsabakalar ile HiF etkinlikleri, okul, veteran, futsal ve plaj futbolu müsabakaları için hakem atamak, gerekli görülen müsabakalara da gözlemci ve mentör atamak ve bu atamaları BHK'ya bildirmek,
- b) İH kadrosunda bulunan gelişime açık hakemler için mentör belirlemek ve BHK'nin onayına sunmak,
- c) İl düzeyi ve bölgesel düzeydeki kadrolara yükselebilecek gelişime açık hakem, gözlemci ve mentörleri BHK'ye tavsiye etmek,
- d) İlde yapılan eğitim, seminer, kritik toplantıları, kurslar, sınavlar ve antrenmanları gerçekleştirmek ve sonuçlarını MHK'ye sunmak üzere BHK'ye iletmek,
- e) İldeki hakem, gözlemci, mentör ihtiyacını karşılamak amacıyla kurs açılması veya eğitim ihtiyacı talebini MHK'ye iletmek,
- f) İllerindeki amatör futbol müsabakalarında meydana gelen Uluslararası Futbol Oyun Kuralları'ndan kaynaklanan itirazları MHK'ye iletmek,
- g) BHK'nin talebi halinde, gerekli bilgi ve belgeleri hazırlayıp sunmak,
- h) Hakem raporlarını değerlendirmek, gözlemci raporu sonuçlarına göre gerektiğinde uyarı veya dinlendirme cezalarını vermek ve uygulamak,
- i) İdari, teknik ve sosyal yönden disiplin soruşturması gerektirebilecek davranışlarda bulunan hakem, gözlemci ve mentörlerin savunmalarını almak, gerekli gördüğünde ilgili belgeleri MHK'ye iletmek,
- j) Hakem, gözlemci ve mentörlerle ilgili olarak, tüm belge, doküman, defter ve kayıtları düzenli olarak tutmak ve bunları görevden ayrılırken eksiksiz olarak ilgililere devretmek,
- k) İl bazında oynanan müsabakaların tüm bilgilerini TFF / AFYS Sistemine girmek,
- l) İlindeki hakem, gözlemci, mentör ve eğitimcilere gerekli tebligatı yapmak,

ile görevlidir.

İHK Başkanı'nin Görev ve Yetkileri

MADDE 19 – İHK Başkanı'nın görev ve yetkileri şunlardır:

- a) İHK toplantılarına başkanlık yapmak,
- b) Yönetim Kurulu ve MHK'nin karar ve talimatlarının uygulanmasını sağlamak,
- c) İHK üyelerinin üstlendikleri görevlere ilişkin çalışmalarını denetlemek,
- d) MHK ve BHK'nin düzenlediği toplantılara katılmak, geçerli mazereti olması halinde başkan vekilini görevlendirmek,
- e) MHK ve BHK ile en hızlı ve sağlıklı iletişimin kurulmasını temin etmek,
- f) İl bazındaki müsabaka komisyonlarına katılmak.

İHK Başkan Vekili'nin Görev ve Yetkileri

MADDE 20 – İHK Başkan Vekili, İHK Başkanı'nın hazır bulunamadığı durumlarda, 19. maddede belirtilen görev ve yetkileri üstlenir.

İHK Raportörü'nün Görev Ve Yetkileri

MADDE 21 – İHK Raportörü'nün görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Müsabakalarda görevlendirilen hakem, gözlemci ve mentörlerin görev çizelgelerini düzenlemek, ilgililere tebliğ etmek ve bunları arşivlemek,
- b) Defter ve kayıtlarını tutmak,
- c) Hakem, gözlemci ve mentör ücretlerinin ödenmesine esas olmak üzere, gerekli bilgi ve belgelerin TFF'ye ulaştırılması ve TFF/AFYS'ye girilmesini sağlamak ve bu konuda Hakem İşleri Koordinatörlüğü ile işbirliği yapmak,
- d) İHK Başkanı'nın verdiği diğer görevleri yerine getirmek.

İHK Hakem Atama Sorumlusu'nun Görev Ve Yetkileri

MADDE 22 –İHK Hakem Atama Sorumlusu'nun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Hakemlerin müsabaka resmi görev çizelgelerini tutmak,
- b) Hakem atamalarının hazırlıklarını yapmak ve bunları İHK onayına sunmak,
- c) Hakem raporlarını denetlemek ve arşivlemek,
- d) Gözlemci raporları üzerinden hakemlerin performanslarını takip etmek,
- e) Hakem ve yardımcı hakemlerin uyarılmaları ve dinlendirilmeleri ile ilgili önerilerini İHK onayına sunmak,
- f) İHK Başkanı'nın verdiği diğer görevleri yerine getirmek.

İHK Gözlemci Atama Sorumlusu'nun Görev Ve Yetkileri

MADDE 23 –İHK Gözlemci Atama Sorumlusu'nun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Gözlemcilerin müsabaka resmi görev çizelgelerini tutmak,
- b) Müsabakalarda görevlendirilecek gözlemci atama hazırlıklarını yapmak, İHK onayına sunmak,
- c) Gözlemci raporlarını denetlemek, performanslarını takip etmek, arşivlemek ve İG kadrosunda bulunanların, raporları nedeniyle uyarılmaları ve dinlendirilmeleri ile ilgili önerilerini İHK onayına sunmak,
- d) İHK Başkanı'nın verdiği diğer görevleri yapmak.

İHK Mentör Sorumlusu'nun Görev Ve Yetkileri

MADDE 24 –İHK Mentör Sorumlusu'nun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) İlindeki mentörlerin görevlendirmelerini planlamak ve İHK onayına sunmak,
- b) Mentör müsabaka resmi görev çizelgelerini tutmak,
- c) Mentör raporlarını denetlemek ve arşivlemek,
- d) İHK başkanının verdiği diğer görevleri yapmak.

Antrenman Sorumlusu Görev Ve Yetkileri

MADDE 25 – İHK Antrenman Sorumlusu'nun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Hakemlerin antrenmanlarını planlamak, katılımları ile performanslarını takip etmek ve haftalık antrenman bilgisine ilişkin İHK'ye rapor sunmak,
- b) Aday ve İl Hakemlerine yıl içinde yapılacak atletik testleri planlamak ve gerekli tedbiri almak.
- c) İHK Başkanının kendisine vereceği diğer görevleri yerine getirmek.
- d) İllerdeki hakemler ile ilgili antrenman çalışmalarını yürütmek.

İHK Eğitim Sorumlusu Görev Ve Yetkileri

MADDE 26 – İHK Eğitim Sorumlusu'nun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) MHK Eğitim Direktörlüğü'nün yaptığı aylık eğitimlerin ve İHK'nin kritik toplantılarının organizasyonunu yapmak, eğitim mekânını belirlemek, gerekli araç ve gereçleri temin etmek,
- b) Aylık eğitim ve kritik toplantılarına katılımları ve performanslarını takip etmek,
- c) İllerdeki eğitim çalışmalarını yürütmek.

d) İHK Başkanının kendisine vereceği diğer görevleri yerine getirmek.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Hakem İşleri Koordinatörlüğü**

Hakem İşleri Koordinatörlüğünün Görev Ve Yetkileri

MADDE 27 – Hakem İşleri Koordinatörlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

- a) MHK ve PMİK'in sekretarya görevlerini yerine getirmek,
- b) TFF'nin diğer birimleriyle işbirliğini koordine etmek,
- c) FIFA ve UEFA ile hakem işlerine ilişkin iletişimi yürütmek,
- d) “Gelişime açık hakem ve mentör” (Talent and Mentor) programını yürütmek,
- e) “Hakemliğe giriş ve devam” (Recruitment and Retention) sürecini yürütmek,
- f) Hakem eğitim ve gelişimi için gerekli eğitim malzemelerini hazırlamak,
- g) Gözlemci programlarını ve gözlemciliğe devam sürecini yürütmek.
- h) FIFA, UEFA ve MHK ile koordineli HAP çalışmalarını düzenlemek
- i) Merkez Hakem Kurulu'nun görevinin sona ermesi veya herhangi bir sebeple görevden ayrılması halinde; yeni Merkez Hakem Kurulu atanıncaya kadar, müsabakalara hakem ve gözlemci atamak.

ÜÇÜNCÜ KISIM **BİRİNCİ BÖLÜM** **Genel Hükümler**

Gerekli Belgeler

MADDE 28 – Hakem, gözlemci, Mentör, Eğitimci ve hakem izleme görevlilerinden istenilecek belgeler aşağıdaki gibidir:

- a) Geçerli Sağlık Raporu (Hakemler için): Resmi bir sağlık kurumundan son 6 ay içinde alınmış dâhiliye, göz, psikiyatri (psikiyatri uzmanının olmadığı yerlerde nöroloji), hariciye, kulak burun boğaz uzmanlarından “Futbol Hakemliği Yapabilir veya Lens İle Futbol Hakemliği Yapabilir” onaylı sağlık raporu, (Amatör liglerde görev alan hakemler her üç yılda bir heyet raporu ibraz etmek şartıyla, TFF tarafından hazırlanan taahhüdü imzalayarak durum bildirir (Spor Yapabilir Onaylı) tek hekim sağlık raporu ibraz edebilir)
- b) Güncel Arşivli Adli Sicil Kaydı: Cumhuriyet Savcılığından veya E-Devlet üzerinden son 6 ay içinde alınmış arşivli adli sicil kaydı,
- c) Geçerli Öğrenim Belgesi: Aday Hakemlik hariç bütün amatör ve profesyonel klasman hakem ve gözlemciler için en az lise veya dengi okuldan mezun olduğunu gösterir, E-Devletten alınmış veya noter tasdikli öğrenim belgesi,
- ç) Geçerli Kimlik Belgeleri: Nüfus cüzdanı örneği veya vukuatlı nüfus kayıt belgesi.

2) Profesyonel liglerde görev yapacak hakem, gözlemci, mentör, eğitimci ve hakem izleme görevlilerinden klasman kadrolarının ilan edilmesinden itibaren en geç 1 ay içerisinde notere kapalı zarf içerisinde mal beyanı sunmak ve mal beyanı sunduğuna ilişkin ilgili makbuz suretini TFF'ye ibraz etmek zorundadır. Sunulan mal beyanları 5 yıl süreyle geçerlidir. Bununla birlikte, mal varlığında önemli bir değişiklik olduğunda 1 ay içerisinde yenilenmesi ile TFF'nin Hukuk Kurulları ve yetkili mercileri tarafından talep edilmesi halinde mal beyanının TFF'ye ibrazı zorunludur.

3) Mal beyanını sunmayan veya verilen süre içerisinde TFF'ye ibraz etmeyen hakem ve gözlemci, aykırılık giderilene kadar müsabakalarda görev alamaz.

Yaş

MADDE 29 – Yaş hesaplamasında aşağıdaki kriterler geçerlidir.

- a) Hakem, gözlemci, mentör, eğitimci ve hakem izleme görevlilerinden ile ilgili yaş hesaplanmalarında doğum tarihi; yıl, ay ve gün olarak alınır.
- b) Yaş hesaplaması, 1 Ocak tarihi esas alınarak, kadronun belirlendiği yıldan doğum yılının çıkartılması suretiyle hesaplanır. Yaş, hesaplanmasında yaşı tamamlanması dikkate alınır. Sezon içerisinde yaş sınırını aşanlar müteakip ilk klasman belirlemesine kadar kadroda kalırlar.
- c) Yaş uygulamasında, hakemliğe ilk başlanıldığı tarih itibariyle nüfus cüzdanında yazılı doğum tarihi geçerlidir. Daha sonra yapılacak yaş tashihi dikkate alınmaz.
- d) Tüm FIFA hakemleri o yılın Aralık ayı sonuna kadar kadrolarını korurlar.
- e) İG veya klasmanlara ilk defa girecek gözlemcilerin, 1 Ocak itibariyle 55 yaşından gün almamış olmaları şarttır.
- f) Durumlarını belgelemek koşuluyla Milli Takımlarda oynamış futbolcular veya profesyonel liglerde en az iki sezon oynamış futbolcular veya amatör olarak en az on sezon oynamış futbolcular için hakemliğe giriş ve klasmanlar arası geçişlerde yaş sınırı dikkate alınmaz. Bu futbolcularda klasman terfilerinde hakemlik süresi şartı aranmaz. Sürelerin belirlenmesinde TFF kayıtları esastır.
- g) Kadın futbolcular için hakemliğe giriş ve klasmanlar arası geçişlerdeki yaş kriterleri dikkate alınmaz.

Vizeler

MADDE 30 – TFF tarafından düzenlenen veya onay verilen tüm müsabakalarda, yalnızca vizesini yaptırmış veya yenilemiş hakem, gözlemci, Mentör, hakem izleme görevlisi ve eğitimciler görev yapabilir:

- a) Hakem, gözlemci, Mentör, hakem izleme görevlisi ve eğitimciler vizelerini her yıl 1 Mayıs – 30 Haziran tarihleri arasında yenilemek zorundadırlar. Vizeler, her yılın 1 Temmuz ile sonraki yılın 30 Haziran tarihleri arasında geçerlidir.

- b) Yeni lisans çıkarılabilmesi veya mevcut lisansların yenilenebilmesi için, Yönetim Kurulu tarafından belirlenen vize ücretinin yatırılması ve gerekli evrakın ilgili İHK'ya ibrazı zorunludur.
- c) Hakemler her yıl 1 Nisan ile 31 Mayıs tarihleri arasında alınan “Geçerli Sağlık Raporu ve Güncel Arşivli Adli Sicil Kaydı” ibraz etmek zorundadırlar.
- ç) Yönetim Kurulu'nun belirleyeceği vize ücretini 31 Mayıs tarihine kadar yatırılmış olmalıdır.
- d) İl Hakemlerinin, uygulanan fiziksel yeterlilik testlerinde başarılı olmaları zorunludur.
- e) Futsal ve Plaj Futbolu hakemlerinin, FIFA'nın belirlediği yeterlilik testlerinde başarılı olmaları zorunludur.
- f) Vize işlemlerini tamamladıktan sonra ilgili futbol sezonu içinde görevlendirildikleri iki müsabakada mazeretsiz olarak görev kabul etmeyenlerin vizeleri iptal edilir, vize bedelleri geri ödenmez ve takip eden sezon vize yaptıramazlar.
- g) İlgili sezon için vizesini yaptırmayan kişiler o yıl içinde görev yapamazlar.
- h) Mazeret göstermeden lisanslarını vize yaptırmayanlar bir alt kadroya indirilirler.
- i) Bu Talimatta yazılı olan nedenlerden dolayı vizesi iptal edilenler, vizelerinin iptal edildiği o sezon içerisinde bir alt kadroya indirilirler.

Seminer, Eğitim ve Kurslar

MADDE 31 – Seminerler, eğitim ve kurslar yapılırken aşağıdaki hususlar dikkate alınır.

- a) Seminerler, eğitimler ve kurslar bu talimatta tanımlanmış eğitimciler tarafından gerçekleştirilir. Eğitimci olmayan veya temin edilemeyen yerlerde geçici olmak ÜKH, ÜKYH, KH, KYH ve VAR görevlendirilebilir.
- b) MHK gerektiğinde, seminerler, eğitimler ve kurslar için profesyonel kurum ve kişilerden destek alabilir.
- c) Hakem, gözlemci, mentör, eğitimci ve hakem izleme görevlileri sezon başı ve devre arası seminerlerine katılmak zorundadırlar. Bu seminerlerden herhangi birine, geçerli bir mazereti olmaksızın katılmayanların vizeleri iptal edilir, vize bedeli geri ödenmez.
- d) Sezon içi seminerlere veya eğitimlere geçerli bir mazereti olmaksızın katılmayan hakem, gözlemci, mentör, eğitimci ve hakem izleme görevlileri ise; bir sonraki seminere veya eğitime kadar görev verilmez.
- e) Seminerlere ve eğitimlere katılmayacak olan İH ve İG ve İM kadrosuna dâhil kişiler, mazeretlerini yazılı olarak bağlı buldukları İHK'ya iletmek zorundadırlar. Klasmanlardaki hakem, gözlemci, hakem izleme görevlisi ve mentörler ise; bu yöndeki yazılı mazeretlerini MHK'ya iletmek zorundadırlar.
- f) İllerde MHK, BHK, İHK veya TFF eğitimcileri tarafından yapılan eğitimlere bir sezonda

mazeretsiz olarak 3 defa katılmayanların vizeleri iptal edilir, vize bedeli geri ödenmez

g) Mazeretleri ilgili kurul tarafından uygun görülenler, mazeret eğitim ve seminerlerine katılabilirler.

h) MHK gerekli gördüğü takdirde tüm klasmanların yapılacak olan kurslarının yer, tarih ve programlarını belirler.

i) Kurslarda fiziksel testler, yazılı sınav, sözlü sınav, görüntülü sınav, yazılı yorum, mülakat ve benzeri değerlendirme tekniklerinden MHK'nın uygun gördüklerinden bir veya birden fazlası uygulanabilir. Kurslara katılacak BH ve BHY adaylarının bölgesel olarak yapılacak fiziksel testlerde başarılı olmaları zorunludur.

j) Kurslarda verilecek eğitimler, yapılacak testler ve sınavlar MHK ile işbirliği içerisinde yapılır ve sonuçları MHK'na sunulur.

k) Kurs sonuçları nihaidir.

l) Kurslara mazeretleri olsa dahi katılmayan veya katılamayanlar kurslarda başarısız olmuş sayılırlar.

m) Mazeretleri MHK tarafından kabul edilenler, katılacağı ilk seminere kadar görevlendirilmezler.

Sınavlar

MADDE 32 – Sınavlar ile ilgili hususlar aşağıda düzenlenmiştir.

a) Sınavlar tüm kadrolar için uygulanabilir.

b) Sınavlar yazılı test, görüntülü sınav, yazılı yorum, sözlü sınav, mülakat, psikoteknik, fiziksel yeterlilik testleri ve/veya diğer testler şeklindedir.

c) MHK tüm kadrolar için işbu maddenin b bendinde belirtilen sınav kapsamını değiştirmeye yetkilidir.

d) Sınavların yeri ve zamanı MHK tarafından tespit edilir ve HİK/İHK'lar aracılığıyla ilgili hakemlere duyurulur.

e) Sınavlar MHK tarafından değerlendirilir.

f) Mazeretleri nedeniyle sınavlara katılamayacak kişiler, sınav tarihinden önce mazeretlerini İHK'ya veya MHK'ya bildirirler. Katılamama nedenleri İHK veya MHK tarafından uygun görülen kişiler mazeret sınavlarına katılırlar.

g) Sınavlarda hile yapan, kopya çeken, kopya çektiren veya bunlara teşebbüs edenlerin sınavları iptal edilir sınavdan sıfır (0) puan almış oldukları kabul edilir ve haklarında disiplin soruşturması yapılır.

h) Sınav sonucunda iki veya daha fazla hakemin puanlarının eşit olması halinde öncelikle not

ortalaması, sonrasında eğitim durumu dikkate alınır. Eşitliğin devam etmesi halinde ise yaşı küçük olan hakem sıralamada üstte sayılır.

i) MHK'nin gerekli görmesi halinde hakem ve gözlemciler sezon içinde de sınav yapılabilir. Bu sınavlarda başarılı olamayanlar, başarılı olana kadar görevlendirilmezler.

Uzun Süreli Mazeret Değerlendirme

MADDE 33 – Mazeretler ile ilgili değerlendirmeler aşağıdaki kriterlere göre yapılır.

- a) Zorunlu koşullar nedeniyle 3 ay ve daha fazla süreyle mazeretli sayılmalarını yazılı olarak talep eden hakem, gözlemci, hakem izleme görevlisi ve mentörler durumlarını belgelendirmeleri ve bunun MHK tarafından kabulü sonrasında mazeretli sayılabilirler.
- b) Sağlık mazeretlerinin kabul edilebilmesi için raporun tam teşekküllü özel veya resmi sağlık kurumunun sağlık kurulundan alınması ve TFF Sağlık Kurulu tarafından kabulü şarttır.
- c) Mazereti kabul edilenler, mazeretleri sona erdiğinde, MHK'nin hakemler için bu talimatın 32, 33, 42 ve 44. Maddelerine, gözlemciler için ise bu talimatın 32, 33, 63 ve 64. Maddeleri ile diğer uygun maddeleri çerçevesinde düzenleyeceği kurslara tabi tutulurlar.
- d) Mazeret kurslarına tabi tutulanların yeni kadroları, bu kurs sonuçlarına göre MHK tarafından belirlenir; bununla birlikte belirlenen yeni kadro mazeretini verdiği esnadaki kadrodan daha üst bir kadro olamaz.
- e) Mazeretleri, kadrolarının gerektirdiği yazılı mazeret sınavının başvuru tarihinin son günü ile 15 Ekim tarihleri arasında sona eren hakemlerin sınav takvimi MHK tarafından belirlenir.
- f) Mazeretleri 15 Ekim tarihinden sonra sona eren hakemler ve gözlemciler sonraki sezonda yapılacak olan klasman değerlendirmesi sınav takvimine tabi olurlar. Bu durumdaki kişiler vize işlemlerini yerine getirmek koşulu ile ilinde görev yapabilir.
- g) Sağlık nedenleriyle uzun süreli mazeret bildiren hakemler, mazeretleri sona erdiğinde, yukarıda belirtilen koşullara ilaveten “Geçerli Sağlık Raporu”nu almak zorundadırlar.
- h) Sağlık nedenleriyle uzun süreli mazeret bildiren gözlemci, hakem izleme görevlisi ve mentörler sağlık mazeretlerinin ortadan kalktığını doktor raporuyla belgelemek zorundadırlar.

Tazminat, Harcira ve Ulaşım Ücretleri

MADDE 34 –Hakem, gözlemci, mentör, hakem izleme görevlisi ve eğitimcilerin görevleri nedeniyle alacakları tazminat, harcira ve ulaşım ücretleri Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Takvim Ve Tebliğ

MADDE 35 – MHK, bu talimatta adı geçen tüm aktiviteleri belirler ve TFF'nin resmi internet

sitesi olan www.tff.org yayımlar. Resmi internet sitesinde yapılan yayımlar, resmi tebliğ niteliğindedir. MHK, ilan ettiği aktivitelerde değişiklik yapabilir ve bunları aynı yöntemle ilgililere tebliğ eder.

Atamaların Prensip Ve Yöntemleri

MADDE 36 – Atamalarda prensip ve yöntem aşağıda sayıldığı gibidir.

- a) TFF tarafından düzenlenen veya onaylanan tüm resmi ve özel müsabakalar için tüm hakem, gözlemci, mentör ve hakem izleme görevlisinin MHK tarafından atanması esastır. MHK gerekli gördüğü hallerde bu yetkisini bazı müsabakalar için, BHK veya İHK'ya devredebilir.
- b) Hakem, gözlemci, mentör ve hakem izleme görevlisi atamalara ilişkin kararları sorgulayamazlar. Belirli bir kadroda bulunmak, bir müsabakaya veya hakeme atanma hakkını beraberinde getirmez.
- c) Tüm hakem ve gözlemciler, her kategorideki müsabakalara atanabilirler.
- d) Fiziksel yeterlilik testlerine MHK tarafından onaylanan mazeretleri nedeniyle katılmayanlar veya bu testlerde başarısız olanlar, MHK tarafından uygun görüldüğü takdirde VAR veya AVAR olarak atanabilirler.
- e) Erkekler için belirlenmiş olan fiziksel yeterlilik testlerinde başarılı olan kadın hakemler ve kadın yardımcı hakemler MHK tarafından uygun görüldüğü takdirde tüm kategorilerdeki profesyonel müsabakalarda görevlendirilebilirler.
- f) En üst iki profesyonel ligde görev alan hakem ve gözlemcilerin İHK tarafından atanmaları MHK'nın iznine tabidir.
- g) Bu maddenin c, d ve e. fıkralarında belirtilen atamalar kişilerin kadrolarında bir değişiklik meydana getirmez.
- h) MHK Başkanlığı veya MHK üyeliği yapmış olanlar, FIFA hakemliği yapmış olanlar veya en az 3 sezon en üst ligde hakemlik ve 5 sezon en üst ligde gözlemcilik yapmış olanlar, Bölgesel Hakem Kurulu'nda aktif olarak görev yapan Bölgesel Hakem Kurulu Üyeleri "Hakem İzleme Görevlisi" olarak atanabilir.
- i) Hakemlerle birinci dereceden akrabalık ilişkisi olan kişiler bu hakemlerin bulunduğu kategoride gözlemci, mentör ve hakem izleme görevlisi olarak atanamazlar.

Kadrolar Hakkında Ana Prensipler

MADDE 37 – Hakem, gözlemci, mentör, eğitimci ve hakem izleme görevlileri ile ilgili kadrolar hakkında ana prensipler aşağıdaki gibidir.

- a) Hakem, gözlemci, mentör ve eğitimcilerin kadrolarda terfi ve tenzil işlemleri ile kadro sayıları bu talimat hükümlerine göre belirlenir.
- b) Toplam iki müsabakada geçerli mazeret belirtmeden görev kabul etmeyen veya göreve gitmeyenler ile hakemliği, gözlemciliği, mentörlüğü veya hakem izleme görevini bırakanlar

ve sınavlarda başarısız olanlar kadrolarını kaybederler.

c) Hakem, gözlemci, mentör, eğitimci ve hakem izleme görevlisi klasmanlarının giriş şartlarındaki görev süreleri, mazeret süreleri hariç olarak hesaplanır.

d) MHK sezon başında klasmanlar ile ilgili değerlendirme yaparak klasman kadrolarını belirler. MHK, devre arasında ve her yarım sezon süresi içinde bir kez olmak üzere, klasman kadrolarında yeniden değerlendirme yapmaya ve belirlemeye yetkilidir. MHK gerekli gördüğü hallerde sadece sayıca eksik kadroların tamamlanmasına karar verebilir.

İtirazlar

MADDE 38 – Yapılacak itirazlar ile ilgili hususlar aşağıda belirlenmiştir.

a) Kadronun ve aday kurslarına katılacakların belirlenmesi amacıyla İH ve İG kadrosunda bulunanlara yönelik olarak yapılan tüm sınav ve atletik testlerin sonuçlarına itirazlar, sonuçların İHK tarafından açıklanmasını izleyen üç (3) gün içinde MHK'ye iletmek üzere Hakem İşleri Koordinatörlüğü'ne yazılı olarak yapılır. MHK bu itirazları karara bağlar.

b) Terfi kurslarına çağırılan klasman hakem ve gözlemcilerinin yer aldığı aday listelerine itirazlar, listelerin www.tff.org adresinde yayınlanmasını izleyen üç (3) gün içinde MHK'ya iletmek üzere yazılı olarak Hakem İşleri Koordinatörlüğü'ne yapılır. MHK bu itirazları karara bağlar.

c) Klasman hakem ve gözlemcilerine yönelik sınavlara ilişkin itirazlar, bunların www.tff.org adresinden yayınlanmasını izleyen üç (3) gün içinde MHK'ye iletmek üzere yazılı olarak Hakem İşleri Koordinatörlüğü'ne yapılır. MHK tarafından itirazlar karara bağlanır.

d) Hakem ve gözlemciler, hata puanları ile ilgili olarak, hata puanının tebliğini izleyen üç (3) gün içerisinde MHK'ya itirazda bulunabilirler. MHK bu itirazları karara bağlar.

e) MHK tarafından itiraza ilişkin verilen kararın tebliğini izleyen beş (5) gün içinde TFF Yönetim Kurulu'na itiraz edilebilir. TFF Yönetim Kurulu'nun kararına karşı kararın tebliğini izleyen yedi (7) gün içinde TFF Tahkim Kurulu'na itiraz edilebilir.

f) Hakem ve gözlemcilere yönelik MHK tarafından yapılan klasman ve kadro belirlemeleri, terfi ve tenzile ilişkin gerekçeleri ile birlikte TFF Yönetim Kurulu'nun onayına sunulur. TFF Yönetim Kurulu'nun onayı sonrası TFF internet sitesinde ilan edilir. Tenzil edilen veya terfi ettirilmeyen hakem ve gözlemci, mentör, hakem izleme görevlisi ve eğitimciler, kadroların ilan tarihinden itibaren beş (5) gün içerisinde Hakem İşleri Koordinatörlüğü'ne başvurarak haklarında verilen kararı gerekçeleri ile birlikte talep edebilir. Talep edilmemesi halinde haklarında verilen klasman ve kadro kararı kesinleşir.

g) Klasman ve kadrolara itirazlar, kararın gerekçesi ilgililere beş (5) gün içerisinde tebliğ edilir ve itirazlar kararının gerekçesinin tebliğinden itibaren yedi (7) gün içinde TFF Tahkim Kurulu'na yapılır.

h) İtirazların, belge asıllarıyla yazılı olarak yapılması zorunludur. Acele hallerde faks yoluyla yapılabilir. Faks yoluyla yapılan itirazlarda yedi (7) gün içinde belge asıllarının ibrazı

zorunludur. Başvuru tarihi belirlenirken TFF kayıtları esas alınır.

Yurt Dışından Gelenlerin Kadro Durumları

MADDE 39 – Yurt dışından gelenler ile ilgili olarak:

- a) Hakemlik veya gözlemcilik lisanslarını yurtdışında alanlar ile Türkiye’de lisans aldıktan sonra yabancı bir ülkede hakemlik veya gözlemcilik yapmış olanlar; yurtdışından aldıkları lisans ve görev belgelerini ibraz etmek ve MHK’nin uygun görmesi koşulu ile hakemlik veya gözlemcilik lisansı alabilirler veya lisanslarını vize ettirebilirler.
- b) MHK, bu durumdaki hakem ve gözlemcilerin yurt dışındaki unvanlarını, deneyimlerini ve bu talimat hükümlerini göz önüne alarak, yapacağı kurstan sonra söz konusu hakem ve gözlemcileri uygun olan kadroya ekleyebilir.

Disiplin Hükümleri

MADDE 40 – Disiplin hükümleri aşağıdaki gibi düzenlenmiştir.

- a) Geçerli mazereti olmadan ısrarlı olarak görev kabul etmeyen, müsabaka sonucunu etkilemeye yönelik girişimlerde bulunan, sosyal yaşamı ve davranışları ile futbol camiasını küçük düşürecek tutum sergileyen görsel, işitsel, yazılı (internet dahil) ve sosyal medyada futbol ve hakem yorumculuğu yapan sosyal paylaşım sitelerinde milli, ahlaki ve sportif kültüre aykırı yazı, yorum ve paylaşımlarda bulunan kurul üyeleri hakem, gözlemci, mentör ve eğitimcilerin lisansları Disiplin Kurulları tarafından iptal edilebilir, hak mahrumiyeti cezası verilebilir.
- b) Herhangi bir nedenle Disiplin Kurulları tarafından bir defada 45 gün ve toplamda 90 günden fazla süreyle cezalandırılan ve haklarındaki ceza kararı kesinleşen hakem, gözlemci, mentör ve eğitimcilerin lisansları ayrıca bir karara gerek kalmaksızın iptal edilir.
- c) AH, İH, İG, İM, İPFH, PFG, İFH ve FG’ler ile ilgili olarak yargılama yetkisi Amatör Futbol Disiplin Kurulu’ndadır. Bunun dışındaki klasmanlar ile ilgili olarak yargılama yetkisi Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu’na aittir.

İKİNCİ BÖLÜM **Hakem ve Gözlemciler**

A) Hakemler

Hakem Klasman Kadrolarının Oluşturulması

MADDE 41 – Hakem klasman kadroları aşağıdaki gibi oluşturulur.

- a) Klasman belirlemelerinde her klasmandaki hakemler 43. Maddede belirtilen kriterlere göre ayrı ayrı sıralanarak terfi kurslarına katılır. Kadrodan çıkarılacak hakemler mevcut kadronun en çok % 30’ u olacak şekilde belirlenir. Sıralamanın en üstünde yer alan hakemlerin en çok %30’u bir üst klasmana; sıralamanın en altında kalan hakemlerin en çok%30’u şartlarını karşıladıkları alt klasmana ilave edilir. Bununla birlikte yaş veya diğer kriterleri bir alt kadronun kriterlerine uymuyorsa, bu hakemler İl Hakemliğine indirilir. İl Hakemliği yaş ve diğer kriterlerine uymayanlar ise hakemlik yapamazlar.

- b) Klasman kadrolarındaki eksikler, MHK tarafından tertip edilecek klasman terfi kurslarıyla

belirlenir.

c) Klasmanlar açıklandıktan sonra klasman kadrolarında herhangi bir nedenle meydana gelen eksilmeler MHK tarafından nihai puan sıralamasına göre en üstten başlanarak tamamlanır.

d) ÜKYH ve KYH kadrolarından hakemliğe geçmek isteyenlerin başvuruları MHK tarafından değerlendirilir. Hakemliğe geçme isteği uygun bulunanlar, sezon sonunda açılacak kurslara alınır. Bu kurslarda başarılı olanlar Bölgesel Hakem Kadrosuna ilave edilir. Başarılı olmayanlar daha önce buldukları kadrolarını korurlar.

Hakem Klasman Terfi Kursları

MADDE 42- Terfi kurslarında aşağıdaki kriterler dikkate alınır.

- a) MHK, kadro eksikliği olan klasmanlar için klasman terfi kursları tertipler.
- b) MHK, klasman terfi kurslarına davet edilecek hakemleri, Madde 43'de belirtilen kriterlere göre merkezi veya bölgelere göre kendi klasmanında sıralar.
- c) Terfi kurslarına çağrılacak aday hakem sayısı bir üst klasmana alınması planlanan hakem sayısının en fazla iki katıdır.
- d) Klasman terfi kursları sonucunda başarılı olan hakemlerden kadro eksikliği kadar bir üst klasman kadrosuna ilave edilir.
- e) Klasman terfi kursları her türlü yazılı ve görüntülü sınavları, mülakatları, sınav notlarını, fiziksel yeterlilik testlerini, yabancı dil düzeyini, öğrenim durumunu, yaş durumunu, gerekli görülen testleri ve MHK değerlendirmesini içerebilir. Kurs programını ve içeriklerini MHK belirler.

Kadro Belirleme Kriterleri

MADDE 43 – MHK, hakemleri değerlendirirken ve kadrolara ayırırken aşağıda belirtilen kriterleri dikkate alır:

- a) Gözlemci Notu (müsabakaya 2 gözlemci atandığı takdirde 2 gözlemci notunun ortalaması alınır)
- b) Müsabaka Zorluk Puanı
- c) Müsabaka Sayısı
- d) Müsabaka Ağırlık Puanı
- e) Test Sonuçları (Kural, Atletik, Psikoteknik vb.)

2) MHK, hakemleri değerlendirirken ve kadrolara ayırırken ayrıca Ceza Puanı (Hata Puanı) ve/veya Disiplin Cezası kriterlerini dikkate alabilir.

3) MHK hakemlerin herhangi bir alt kadroya tenziline veya herhangi bir üst kadroya terfisine karar vermeye yetkilidir.

Fiziksel Yeterlilik Testleri

MADDE 44 – Program ve yöntemleri MHK tarafından belirlenen fiziksel yeterlilik testleri aşağıdaki şekilde yapılır:

- a) Testler, AH ve İH için İl düzeyinde diğer kadrolardaki hakemler için tek merkezde, bölgesel veya illerde yapılır.
- b) Tüm atletik testler HAP ile işbirliği içerisinde gerçekleştirilir.
- c) Hakemlerin görev alabilmesi için sezon başında ve devre arasında olmak üzere en az iki atletik test yapılır. AH ve İH dışındaki tüm kadrolardaki hakemlere tek merkezde, bölgesel veya illerde FIFA, UEFA veya HAP' in belirlediği atletik testler uygulanır. Sezon başındaki testte FIFA'nın belirlediği atletik test uygulanır.
- d) Geçerli mazereti kabul edilenler dışındaki tüm hakemler, sezon başındaki ve devre arasındaki atletik testlere katılmak zorundadır. Atletik testi başarı ile tamamlayanlara görev verilir.
- e) Sezon başında ve devre arasında gerçekleştirilen atletik testlere geçerli mazeretleri nedeniyle katılamayan hakemler takip eden iki ay içinde gerçekleştirilecek mazeret testini geçmek zorundadır. Mazeret testinde geçerli raporu olan hakemler planlanan kendi kategorisindeki ilk atletik teste katılmak zorundadır.
- f) Sezon başında ve devre arasında gerçekleştirilen atletik testlerde başarısız olan hakemler takip eden iki ay içinde gerçekleştirilecek telafi testini geçmek zorundadır. Telafi testinde geçerli raporu olan hakemler planlanan kendi kategorisindeki ilk atletik teste katılmak zorundadır.
- g) Sezon başında ve devre arasında gerçekleştirilen atletik testler sırasında sakatlanarak testi tamamlayamayan hakemler başarısız kabul edilir. Daha sonra alınacak herhangi bir sağlık raporu sakatlanarak başarısız olunan atletik test için geçerli sayılmaz.
- h) Sezon başında ve devre arasında gerçekleştirilecek atletik testlerde başarısız olanlar ile geçerli mazereti kabul edilen ve bu nedenle koşuya katılamayan veya atletik testler sırasında sakatlanarak başarısız olan hakemler, başarılı olacakları bir sonraki teste kadar görev alamazlar. Hakemlerin, il düzeyindeki amatör müsabakalarda görev alabilmesi için il düzeyindeki atletik test kriterinde başarılı olması gerekir.
- i) Bir sezonda gerçekleştirilen atletik testlerden (mazeret ve telafi koşuları dâhil) toplam 2 testte başarısız olanlar veya 2 teste mazeretsiz olarak katılmayanlar şartlarını taşıdıkları alt kadrolara tenzil edilir ve tenzil edildiği klasmanın atletik test kriterlerinde başarılı olana kadar, sadece amatör müsabakalarda görev yapabilir.
- j) Sezon başında gerçekleştirilen FIFA atletik testlerde iki kez başarılı olamayan veya mazeretsiz katılmayan FIFA hakemleri unvanlarını kaybederler. Bu hakemlerin yeni kadroları MHK tarafından belirlenir.
- k) Ayrıca Futsal ve Plaj futbol hakemliği yapanlar sezon başında kendi branşlarındaki FIFA atletik testlerinde yukarıdaki şartlar dâhilinde başarılı olmak zorundadırlar.

l) Uygulaması zorunlu olan sezon başı ve devre arası atletik testleri dışında, sezon içerisinde veya sezon sonunda, FIFA, UEFA veya HAP'ın belirlediği atletik testler uygulanabilir.

m) Uygulanan zorunlu veya zorunlu olmayan atletik testlerin tümü, hakemlerin sezon içi performansının değerlendirilmesinde ve sezon sonu kadro belirlemede kriter olarak kullanılabilir.

n) Kadın hakemlerin, kadın ligleri ve Bölgesel Amatör Lig müsabakalarında görev alabilmeleri için kadın hakemler adına belirlenmiş olan atletik testlerde başarılı olmaları yeterlidir. Kadın hakemlerin, en alt erkek profesyonel lig ve daha üst kategorideki müsabakalarda görev alabilmeleri ise ilgili ligin klasman hakemleri için belirlenmiş olan atletik testlerinde başarılı olmaları şartına bağlıdır. Klasman hakemleri için yapılan atletik testlerde, aynı sezon içerisinde iki kez başarısız olup klasman hakemliği kadrosundan tenzil edilen kadın hakemler, MHK'nin uygun görmesi halinde FIFA Kadın hakemliği ünvanını koruyabilirler.

Klasman Kadro Sayıları İle Kadro Sayılarının Merkezi Veya Bölgelere Göre Dağılımı

MADDE 45 – Klasman Kadro Sayıları İle Kadro Sayılarının Merkezi Veya Bölgelere Göre Dağılımı aşağıdaki gibidir.

a) ÜKH kadrosu, en üst 2 profesyonel lig takım sayısının en fazla 1,5 katı kadardır. MHK bu sayıyı en fazla %30 oranında değiştirebilir. Kadro merkezi olarak belirlenir.

b) KH kadrosu TFF 2. Lig ve TFF 3. Lig takım sayısının en fazla 1,5 katı, BH kadrosu Bölgesel Lig takım sayısının en fazla 1,5 katı kadar olabilir. MHK bu sayıları %30 oranında değiştirebilir. Kadrolar TFF/MHK bölgesel yapılanmasına göre her bir bölge için yeniden belirlenir.

c) ÜKYH, KYH ve BYH kadroları, bu klasmanlara karşılık gelen ilgili hakem klasman sayılarının en fazla iki katıdır.

d) KH ve BH için her bir bölgede olması gereken hakem sayısı; Türkiye geneli ilgili klasman hakem sayısı ile o bölgedeki vizeli hakem sayısının çarpımının Türkiye genelindeki vizeli hakem sayısına oranı dikkate alınarak aşağıdaki formülle hesaplanır:

$$\text{Bölgeye Düşen Hakem Sayısı} = \frac{\text{Türkiye Geneli İlgili Klasman Hakem Sayısı} \times \text{İlgili Bölgedeki Vizeli Hakem Sayı}}{\text{Türkiye Geneli Vizeli Hakem Sayısı}}$$

AH, İH, BH, BYH İle İlgili Genel Hususlar

MADDE 46 – AH, İH, BH, BYH İle İlgili Genel Hususlar aşağıdaki gibidir.

a) AH kursları MHK tarafından açılır. İHK, MHK kararları doğrultusunda AH kurslarına katılacakları belirler.

b) Bu talimattaki şartları sağladıkları takdirde Spor Lisesi Mezunları AH olarak kabul edilirler.

- c) AH süresi en fazla 3 yıl olup, bu süre içerisinde İH kadrosuna terfi edemeyen hakemler AH kadrosundan çıkartılırlar.
- d) AH ve İH kadrosunda bulunanlar, lisanslı olarak futbol oynayabilirler. Ancak, lisanslı oldukları kulübün katıldığı ligde veya kulübün diğer takımlarının yer aldığı liglerde görev yapamazlar.
- e) Önceki sezonlarda mazeretleri kabul edilmiş olup, mazeret kursunda başarılı olan İl Hakemleri, koşullarını yerine getirmeleri durumunda İH kadrosuna alınabilirler.
- f) Önceki sezonlarda İH yazılı sınav veya Fiziksel Testlerinde başarısız oldukları veya vize yaptırmadıkları için İH kadrosundan çıkarılmış olanlar, bir sonraki vize döneminde il hakem tablosunda yer alan İH koşullarını yerine getirmeleri durumunda İH kadrosuna alınabilirler.
- g) BH ve BYH aday sayısı, her ilin vizeli İH sayısının, en fazla % 10'u kadardır. Bu sayı 2'den az ise, 2 aday teklif edilebilir.

Aday Hakemlik

MADDE 47 – Aday Hakem görev alanı, Aday Hakemliğe giriş koşulları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

ADAY HAKEMLİK (AH)	
Görev alanı	Okul müsabakaları, U-16 ve altındaki kategorilerdeki müsabakalar ile gerekli kurs, eğitim ve fiziksel yeterlilik testlerini başarı ile tamamlanması şartı ile genç ve amatör lig müsabakalarında görevlendirilir.
Giriş şartları	a) Tek Hekimli Geçerli Sağlık Raporu (Spor Yapabilir Onaylı), b) Güncel arşivli adli sicil kaydı, c) 18 yaşından küçükler için kaza-i rüşt veya anne ve baba muvafakatini almış olmak, d) Atletik yapıya sahip olmak ve erkekler için 1,70 metre, kadınlar için ise 1,60 metreden kısa olmamak, e) AH Mülakat ve Kursunu başarı ile tamamlamak.
Yaş	16-28
Tavsiye/onay	İHK-BHK/ MHK
Sayı	Sınırsız
Geçiş için gerekli belgeler	AH süresi en fazla 3 yıl olup, bu süre içerisinde İH kadrosuna terfi edemeyen kişiler AH kadrosundan çıkartılırlar (Mücbir sebep halleri ve olağanüstü durumlarda MHK'nin onayı ile bu süre uzatılabilir).
Kokart	Beyaz

İl Hakemliği

MADDE 48 – İl Hakemi görev alanı, İl Hakemliğine giriş koşulları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

İL HAKEMLİĞİ (İH)	
Görev alanı	İl düzeyindeki resmi ve özel müsabakalarda hakem, yardımcı hakem ve dördüncü hakem, Bölgesel Amatör Lig müsabakalarında dördüncü hakem olarak görevlendirilebilir.
Giriş şartları	a) Geçerli sağlık raporu, b) Güncel arşivli adli sicil kaydı, c) En az bir yıl süre ile AH olarak görev yapmış olmak ve bu süre zarfında en az 1 tanesi hakemlik olmak üzere 5 defa hakem veya yardımcı hakem olarak görev yapmış olmak, d) En az 18 yaşında olmak, e) Fiziksel yeterlilik testlerinde başarılı olmak. f) En az lise ve dengi okul mezunu olmak ve bunu belgelemek,
Yaş	18-45
Tavsiye/onay	İHK-BHK/ MHK
Sayı	İhtiyaç kadar
Geçiş için Gerekli Belgeler	a) İHK'nın tavsiye kararı, b) Geçerli kimlik belgeleri c) Geçerli öğrenim Belgesi d) Geçerli sağlık raporu
Kokart	Sarı

Bölgesel Hakemlik ve Bölgesel Yardımcı Hakemlik

MADDE 49 – Bölgesel Hakem ve Bölgesel Yardımcı Hakemlerin görev alanı ile Bölgesel Hakemlik ve Bölgesel Yardımcı Hakemliğe giriş koşulları aşağıdaki tablolarda belirtilmiştir.

BÖLGESEL HAKEM (BH)	
Görev alanı	Bölgesel Amatör Lig müsabakalarında, hakem, dördüncü hakem, en üst 2 profesyonel lig dışındaki müsabakalarda 4.hakem ve Türkiye Kupası kademe müsabakalarında hakem / dördüncü hakem, ilindeki amatör müsabakalarda hakem, ihtiyaç halinde yardımcı hakem olarak görevlendirilir.
Giriş şartları	a) En fazla 32 yaşında olmak, b) En az toplam bir sezon (Mazeret Süresi Hariç) Faal İH olarak görev yapmış olmak ve en az 10 resmi amatör (Süper amatör, 1. amatör, 2. amatör ve U18-U17 ligleri) müsabakada hakem olarak görev almış olmak, c) Klasman terfi kurslarında başarılı olmak, d) Fiziksel yeterlilik testlerinde başarılı olmak.
Yaş	19-36
Tavsiye/onay	İHK tarafından belirlenen listede olmak kaydı ile BHK/MHK
Sayı	Toplam sayı en fazla Bölgesel Amatör Lig takım sayısının 1.5 (bir buçuk) katıdır. MHK bu sayıyı en fazla % 30 oranında değiştirebilir.
Kokart	Yeşil

BÖLGESEL YARDIMCI HAKEM (BYH)	
Görev alanı	Bölgesel Amatör Lig müsabakalarında ve Türkiye Kupası kademe müsabakalarında yardımcı hakem olarak görevlendirilir. Amatör müsabakalarda İHK tarafından verilen görevleri (hakemlik, dördüncü hakemlik veya yardımcı hakemlik) yapar.
Giriş şartları	a) En fazla 32 yaşında olmak, b) En az toplam bir sezon (Mazeret Süresi Hariç) Faal İH olarak görev yapmış olmak ve en az 10 resmi amatör (Süper amatör, 1. amatör ve 2. amatör ve U18-U17 ligleri) müsabakada yardımcı hakem olarak görev almış olmak, c) Klasman terfi kurslarında başarılı olmak, d) Fiziksel yeterlilik testlerinde başarılı olmak.
Yaş	19-36
Tavsiye/onay	İHK tarafından belirlenen listede olmak kaydı ile BHK/MHK
Sayı	Toplam sayı BH sayısının en fazla 2 katıdır.
Kokart	Yeşil

Kadın Bölgesel Hakemliği ve Kadın Bölgesel Yardımcı Hakemliği

MADDE 50 – Kadın Bölgesel Hakem ve Kadın Bölgesel Yardımcı Hakemlerin görev alanı ile Kadın Bölgesel Hakemlik ve Kadın Bölgesel Yardımcı Hakemliğe giriş koşulları aşağıdaki tablolarda belirtilmiştir.

KADIN BÖLGESEL HAKEM (KBH)	
Görev alanı	Kadın Ligleri, Bölgesel Amatör Lig, amatör lig müsabakalarında hakem ve dördüncü hakem, en üst 2 profesyonel lig dışındaki müsabakalarda ve Türkiye Kupası kademe müsabakalarında dördüncü hakem olarak görevlendirilir.
Giriş şartları	a) En fazla 35 yaşında olmak, b) En az bir sezon İH olarak görev yapmış olmak ve en az 5 resmi amatör (Süper amatör, 1. amatör ve 2. amatör ligleri) müsabakada hakem olarak görev almış olmak, c) Klasman terfi kurslarında başarılı olmak, d) Fiziksel yeterlilik testlerinde başarılı olmak.
Yaş	19- 45
Tavsiye/onay	İHK tarafından belirlenen listede olmak kaydı ile BHK/MHK
Sayı	İhtiyaç kadar
Kokart	Yeşil

KADIN BÖLGESEL YARDIMCI HAKEM (KBYH)	
Görev alanı	Kadın Ligleri, Bölgesel Amatör Lig, amatör lig müsabakalarında yardımcı hakem olarak görevlendirilir. Amatör müsabakalarda İHK tarafından verilen görevleri (hakemlik, dördüncü hakemlik veya yardımcı hakemlik) yapar.
Giriş şartları	a) En fazla 35 yaşında olmak, b) En az bir sezon İH olarak görev yapmış olmak ve en az 10 resmi amatör (Süper amatör, 1. amatör ve 2. amatör ligleri) müsabakada yardımcı hakem olarak görev almış olmak, c) Klasman terfi kurslarında başarılı olmak, d) Fiziksel yeterlilik testlerinde başarılı olmak.
Yaş	19 – 45
Tavsiye/onay	İHK tarafından belirlenen listede olmak kaydı ile BHK/MHK
Sayı	İhtiyaç kadar
Kokart	Yeşil

Klasman Hakemliği ve Yardımcı Hakemliği

MADDE 51 - Klasman Hakem ve Klasman Yardımcı Hakemlerin görev alanı ve Hakemliğe giriş koşulları aşağıdaki tablolarda belirtilmiştir.

	Klasman Hakem (KH)	Klasman Yardımcı Hakem (KYH)
GÖREV ALANI	En üst 2 (iki) profesyonel lig dışındaki müsabakalarda ve Türkiye Kupası müsabakalarında hakem; tüm liglerde dördüncü hakem ve amatör müsabakalarda hakem olarak görevlendirilir. Bu kategoride bulunan VAR sertifikasına sahip hakemler VAR /AVAR olarak görevlendirilebilirler.	En üst 2 profesyonel lig dışındaki müsabakalarda ve Türkiye Kupası müsabakalarında yardımcı hakem olarak görevlendirilir. Amatör müsabakalarda İHK tarafından verilen görevleri (hakemlik, dördüncü hakemlik veya yardımcı hakemlik) yapar.
GİRİŞ ŞARTLARI	a) En fazla 34 yaşında olmak, b) BH olarak, en az iki sezon görev yapmış olmak, c) MHK'nin gerekli görmesi durumunda yapacağı sınavlarda ve fiziksel yeterlilik testlerinde başarılı olmak.	a) En fazla 34 yaşında olmak, b) BYH olarak en az iki sezon görev yapmış olmak, c) MHK'nin gerekli görmesi durumunda yapacağı sınavlarda ve fiziksel yeterlilik testlerinde başarılı olmak.
YAŞ	19-40	19-40
TAVSİYE / ONAY	BHK'nin tavsiyesi ve MHK'nin onayı ile MHK tarafından gerekli görüldüğu takdirde düzenlenecek KH Aday kursuna çağrılmış ve bu kursu başarı ile tamamlamış olmaları şarttır.	BHK'nin tavsiyesi ve MHK'nin onayı ile MHK tarafından düzenlenecek KYH Aday Kursuna çağrılmış ve bu kursu başarı ile tamamlamış olmak.
SAYI	2 ve 3. Lig toplam takım sayısının en fazla 1,5 katıdır. MHK bu sayıyı en fazla % 30 oranında değiştirebilir.	KH sayısının en fazla 2 katıdır.
KOKART	Gri	Gri

Üst Klasman Hakemliği Ve Yardımcı Hakemliği

MADDE 52 – Üst Klasman Hakem ve Üst Klasman Yardımcı Hakemlerin görev alanı ve Hakemliğe giriş koşulları aşağıdaki tablolarda belirtilmiştir.

	Üst Klasman Hakemi (ÜKH)	Üst Klasman Yardımcı Hakemi (ÜKYH)
GÖREV ALANI	Tüm profesyonel müsabakalarda ve Türkiye Kupası müsabakalarında hakem, dördüncü hakem ve amatör müsabakalarda hakem olarak görevlendirilir. VAR sertifikası bulunan hakemler VAR/AVAR olarak görevlendirilebilirler.	Tüm profesyonel müsabakalarda ve Türkiye Kupası müsabakalarında yardımcı hakem ve amatör müsabakalarda hakem ve yardımcı hakem olarak görevlendirilir. VAR sertifikası bulunan yardımcı hakemler AVAR olarak görevlendirilebilirler.
GİRİŞ ŞARTLARI	a) En fazla 38 yaşında olmak, b) KH olarak, en az iki sezon görev yapmış olmak, c) MHK'nin gerekli görmesi durumunda yapacağı sınavlarda ve fiziksel yeterlilik testlerinde başarılı olmak.	a) En fazla 38 yaşında olmak, b) KYH olarak, en az iki sezon görev yapmış olmak, c) MHK'nin gerekli görmesi durumunda yapacağı sınavlarda ve fiziksel yeterlilik testlerinde başarılı olmak.
YAŞ	21-47	21-47
TAVSİYE/ ONAY	MHK	MHK
SAYI	En üst iki profesyonel lig toplam takım sayısının en fazla 1,5 kadardır. MHK bu sayıyı en fazla %30 oranında değiştirebilir. Profesyonel hakemler ÜKH kadrosundan belirlenir. Profesyonel hakem sayısı MHK'nin tavsiyesi, TFF Yönetim Kurulu onayı ile belirlenir.	ÜKH sayısının en fazla 2 katıdır. Profesyonel yardımcı hakemler ÜKYH kadrosundan belirlenir. Profesyonel Yardımcı Hakem sayısı MHK'nin tavsiyesi, TFF Yönetim Kurulu onayı ile belirlenir.
KOKART	Kırmızı	Kırmızı

FIFA Hakemliği ve FIFA Yardımcı Hakemliği

MADDE 53 – FIFA Hakem ve FIFA Yardımcı Hakemlerin görev alanı ile FIFA Hakemliğine ve FIFA Yardımcı Hakemliğe giriş koşulları aşağıdaki tablolarda belirtilmiştir.

	FIFA Hakemi (FIFA H)	FIFA Yardımcı Hakemi (FIFA YH)
GÖREV ALANI	FIFA, UEFA müsabakaları ve diğer tüm müsabakalarda görevlendirilir.	FIFA, UEFA müsabakaları ve diğer tüm müsabakalarda yardımcı hakem ve dördüncü hakem olarak görevlendirilir.
GİRİŞ ŞARTLARI	a) ÜKH kadrosunda bulunmak, b) FIFA'nın belirlediği koşullara sahip olmak, c) FIFA'nın belirlediği yaş sınırında olmak, d) İyi derecede İngilizce bilmek ve bunu dil sınavı sonuçlarıyla belgelemek, e) En az toplam 2 sezon (mazeret süresi hariç) ÜKH kadrosunda görev yapmış olmak.	a) ÜKYH kadrosunda bulunmak, b) FIFA'nın belirlediği koşullara sahip olmak, c) FIFA'nın belirlediği yaş sınırında olmak, d) İyi derecede İngilizce bilmek ve bunu dil sınavı sonuçlarıyla belgelemek, e) En az toplam 2 sezon (mazeret süresi hariç) ÜKYH kadrosunda görev yapmış olmak.
YAŞ	FIFA tarafından belirlenir.	FIFA tarafından belirlenir.
TAVSİYE/ONAY	MHK tarafından Yönetim Kurulu onayına sunulur.	MHK tarafından Yönetim Kurulu onayına sunulur.
KADRO	FIFA tarafından belirlenir.	FIFA tarafından belirlenir.
KOKART	FIFA	FIFA

FIFA Kadın Hakemliği ve FIFA Kadın Yardımcı Hakemliği

MADDE 54 –FIFA Kadın Hakem ve FIFA Kadın Yardımcı Hakemlerin görev alanı ile FIFA Kadın Hakemliğine ve FIFA Kadın Yardımcı Hakemliğe giriş koşulları aşağıdaki tablolarda belirtilmiştir

	FIFA Kadın Hakemi (FIFA KH)	FIFA Kadın Yardımcı Hakemi (FIFA KYH)
GÖREV ALANI	FIFA ve UEFA'nın düzenlediği müsabakalarda hakem, en üst iki profesyonel lig müsabakalarında dördüncü hakem, diğer tüm müsabakalarda hakem olarak görevlendirilir. Kadın FIFA Hakemleri Klasman Hakemlerinin atletik testlerinde başarılı oldukları sürece KH Kadrosunda yer alırlar.	FIFA ve UEFA'nın düzenlediği müsabakalarla en üst iki Profesyonel lig dışında kalan profesyonel lig müsabakalarında, Türkiye Kupası, Bölgesel lig ve Amatör Müsabakalarda yardımcı hakem olarak görevlendirilir. FIFA Kadın Yardımcı Hakemleri Klasman Yardımcı Hakemlerinin atletik testlerinde başarılı oldukları sürece KYH hakemi kadrosunda yer alırlar.
GİRİŞ ŞARTLARI	a) KBH unvanına sahip olmak, b) FIFA'nın belirlediği yaş sınırında olmak, c) İyi derecede İngilizce bilmek ve bunu dil sınavı sonuçlarıyla belgelemek.	a) KBYH unvanına sahip olmak, b) FIFA'nın belirlediği yaş sınırında olmak, c) İyi derecede İngilizce bilmek ve bunu dil sınavı sonuçlarıyla belgelemek.
YAŞ	FIFA tarafından belirlenir.	FIFA tarafından belirlenir.
TAVSİYE/ ONAY	MHK tarafından Yönetim Kurulu onayına sunulur.	MHK tarafından Yönetim Kurulu onayına sunulur.
KADRO	FIFA tarafından belirlenir.	FIFA tarafından belirlenir.
KOKART	FIFA	FIFA

Video Yardımcı Hakemliği

MADDE 55 – Video Yardımcı Hakemliğinin görev alanı ve Video Yardımcı Hakemliğine giriş koşulları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

VİDEO YARDIMCI HAKEM (VAR) KADROSU	
Görev alanı	VAR uygulaması olan müsabakalarda VAR / AVAR hakemi olarak görevlendirilen hakemdir.
Giriş şartları	a) VAR Sertifikasına sahip olmak. b) En üst 2 ligde görev yapmış veya yapıyor olmak c) Psikoteknik test ve mülakatlardan başarıyla geçmiş olmak
Yaş	En fazla 49
Tavsiye/onay	VAR belgesi bulunan hakemler arasından MHK'nın önerisi Yönetim Kurulu'nun onayı ile her sezon öncesi yeniden belirlenir.
Kadro	İhtiyaç kadar

İl Plaj Hakemliği Ve Klasman Plaj Hakemliği

MADDE 56 – İl Plaj Hakemliği ve Klasman Plaj Hakemliği görev alanları ve İl Plaj Hakemliği ve Klasman Plaj Hakemliği giriş koşulları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

İL PLAĞ FUTBOL HAKEMİ (İPFH)	
Görev alanı	İl düzeyindeki resmi ve özel plaj futbolu müsabakaları ile MHK'nin uygun gördüğü diğer müsabakalarda görevlendirilen hakemdir.
Giriş şartları	a) Vizeli olarak en az 1 sezon İH olarak görev yapmış olmak, b) En az 19 en fazla 32 yaşında olmak c) Fiziksel yeterlilik testlerinde başarılı olmak. d) ÜKH, ÜKYH, KH, KYH ve Futsal hakemliği kadrolarında bulunmamak.
Yaş	19- 45
Tavsiye/onay	İHK'nın önerdiği ve MHK'nın onayladığı adaylar arasından düzenlenecek Plaj Futbolu Hakem Kursu'nu (e-öğrenme dâhil) başarı ile tamamlayanlar, İHK önerisi ve MHK'nin onayı ile dâhil olur.
Sayı	İhtiyaç kadar
Kokart	Plaj Futbolu Beyaz

KLASMAN PLAĞ FUTBOL HAKEMİ (KPFH)	
Görev alanı	Tüm Plaj futbolu müsabakaları ile MHK'nin uygun gördüğü diğer müsabakalarda görevlendirilen hakemdir.
Giriş şartları	a) Vizeli olarak en az toplam 2 sezon İPFH olarak görev yapmış olmak, b) En fazla 35 yaşında olmak, c) Klasman terfi kurslarında başarılı olmak, d) Fiziksel yeterlilik testlerinde başarılı olmak. e) ÜKH, ÜKYH, KH, KYHve Futsal hakemliği kadrolarında bulunmamak.
Yaş	22- 45
Tavsiye/onay	BHK'nın önerdiği ve MHK'nın onayladığı adaylar arasından düzenlenecek KPFH Kursu'nu (e- öğrenme dahil) başarı ile tamamlayanlar, BHK önerisi ve MHK'nin onayı ile dahil olur.
Sayı	MHK tarafından belirlenir.
Kokart	Plaj futbolu Mavi

FIFA Plaj Futbolu Hakemliği

MADDE 57 – FIFA Plaj Futbolu Hakemi görev alanı ve FIFA Plaj Futbolu Hakemliğine giriş koşulları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

FIFA PLAJ FUTBOLU HAKEMİ (FIFA PFH)	
Görev alanı	FIFA, UEFA, BSWW da dâhil olmak üzere tüm Plaj Futbolu müsabakaları ve MHK'nın uygun gördüğü diğer müsabakalarda görevlendirilen hakemdir.
Giriş şartları	a) KPFH kadrosunda bulunmak, b) FIFA'nın belirlediği koşullara sahip olmak, c) FIFA'nın belirlediği yaş sınırlarında olmak, d) TFF'nin belirleyeceği firma tarafından yapılan İngilizce ölçme değerlendirme sınavlarında başarılı olmak, e) Vizeli olarak en az toplam 2 sezon KPFH kadrosunda görev yapmış olmak.
Yaş	FIFA tarafından belirlenir.
Tavsiye/onay	MHK tarafından Yönetim Kurulu onayına sunulur.
Kadro	FIFA tarafından belirlenir.
Kokart	FIFA BEACH SOCCER

İl Futsal Hakemliği ve Klasman Futsal Hakemliği

MADDE 58 – İl Futsal Hakemliği ve Klasman Futsal Hakemliği görev alanları ve İl Futsal Hakemliği ve Klasman Futsal Hakemliği giriş koşulları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

İL FUTSAL HAKEMİ (İFH)	
Görev alanı	İl düzeyindeki resmi ve özel futsal müsabakaları ile MHK'nın uygun gördüğü diğer müsabakalarda görevlendirilen hakemdir.
Giriş şartları	a) Vizeli olarak en az bir sezon İH olarak görev yapmış olmak, b) En az 19 en fazla 32 yaşında olmak, c) Fiziksel yeterlilik testlerinde başarılı olmak. d) ÜKH, ÜKYH, KH, KYH ve Plaj Futbol hakemliği kadrolarında bulunmamak.
Yaş	19- 45
Tavsiye/onay	İHK'nın önerdiği ve MHK'nın onayladığı adaylar arasından düzenlenecek Futsal Hakem Kursunu (e-öğrenme dâhil) başarı ile tamamlayanlardan, İHK önerisi ve MHK'nin onayı ile dâhil olur.
Sayı	İhtiyaç kadar
Kokart	Futsal Beyaz

KLASMAN FUTSAL HAKEMİ (KFH)	
Görev alanı	Tüm futsal müsabakaları ile MHK'nın uygun gördüğü diğer müsabakalarda görevlendirilen hakemdir.
Giriş şartları	a) Vizeli olarak en az toplam 2 sezon İFH olarak görev yapmış olmak, b) En fazla 35 yaşında olmak, c) Klasman terfi kurslarında başarılı olmak, d) Fiziksel yeterlilik testlerinde başarılı olmak. e) ÜKH, ÜKYH, KH, KYH ve Plaj Futbol hakemliği kadrolarında bulunmamak.
Yaş	22- 45
Tavsiye/onay	BHK'nın önerdiği ve MHK'nın onayladığı adaylar arasından düzenlenecek KFH Kursunu (e-öğrenme dâhil) başarı ile tamamlayanlardan BHK önerisi ve MHK'nın onayı ile dâhil olur.
Sayı	MHK tarafından belirlenir.
Kokart	Futsal Mavi

FIFA Futsal Hakemliği

MADDE 59 – FIFA Futsal Hakemliği görev alanı ve Futsal Hakemliğine giriş koşulları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

FIFA FUTSAL HAKEMİ (FIFA FH)	
Görev alanı	FIFA ve UEFA da dâhil olmak üzere tüm futsal müsabakaları ve MHK'nın uygun gördüğü diğer müsabakalarda görevlendirilen hakemdir.
Giriş şartları	a) KFH kadrosunda bulunmak, b) FIFA'nın belirlediği koşullara sahip olmak, c) FIFA'nın belirlediği yaş sınırlarında olmak, d) TFF'nin belirleyeceği firma tarafından yapılan İngilizce ölçme değerlendirme sınavlarında başarılı olmak, e) Vizeli olarak en az toplam 2 sezon KFH kadrosunda görev yapmış olmak.
Yaş	FIFA tarafından belirlenir.
Tavsiye/onay	MHK tarafından Yönetim Kurulu onayına sunulur.
Kadro	FIFA tarafından belirlenir.
Kokart	FIFA FUTSAL

B) Gözlemciler

Gözlemciliğe Giriş Koşulları

MADDE 60 – Gözlemcilik yapabilmek için;

- a) Vizeli olarak en az 2 yıl futbol hakemliği yapmış olmak,
- b) 30 – 55 yaşları arasında bulunmak,
- c) En az lise ve dengi okul mezunu olmak,
- ç) İnternet üzerinden iletişim yapabilecek ve uygulamaları kullanabilecek düzeyde bilgisayar kullanıcısı olmak,
- d) Aktif olarak, futbol branşında faaliyeti olan spor kulübü ve bağlı kuruluşlarında fahri veya profesyonel yönetici, teknik adam, futbolcu, sağlık ekibi çalışanı, futbol hakemi, menajer ve TFF temsilcisi olmamak,
- e) Görsel, işitsel, yazılı (İnternet dâhil) ve sosyal medyada futbol yorumcusu olarak görev yapmamış ve halihazırda yapmıyor olmak,
- f) Futbol Disiplin Talimatı uyarınca bir defada 45 gün, toplamda 90 gün ve daha fazla ceza almış olmamak,
- g) Futbol Disiplin Talimatı'nın “Hükümlülük” kenar başlıklı maddesinde belirtilen suçlardan biri nedeniyle kesin hüküm giymemiş olmak

şarttır.

Gözlemciliğe Başvuru İçin Gereken Belgeler

MADDE 61 – Gözlemciliğe başvuru için gerekli belgeler aşağıdaki gibidir:

- a) Güncel arşivli adli sicil kaydı,
- b) Geçerli öğrenim belgesi,
- c) Geçerli Kimlik belgesi,
- d) Gözlemci Bilgi Formu,
- e) Vize dekontu,
- f) Hakemliği bırakma dilekçesi (Hakem ise).

Gözlemci Klasman Kadrolarının Oluşturulması

MADDE 62 – Gözlemci klasman kadroları aşağıdaki gibi oluşturulur.

- a) Sezon sonunda her klasmandaki gözlemciler Madde 64'de belirtilen kriterlere göre ayrı ayrı sıralanır. Belirlenen sıralamadaki gözlemcilerin, en alt sıradan başlamak üzere en fazla %30'u kadarı şartlarını karşıladıkları bir alt klasman kadrosuna indirilebilirler.

b) Klasman kadrolarında varsa eksikler MHK tarafından tertip edilecek klasman terfi kursları ile tamamlanır.

c) MHK Başkan ve üyeleri, görevde oldukları süre içinde giriş şartlarını taşıdıkları gözlemci kadrosunda, kadro sayısı dışında kalmak kaydıyla, yer alırlar. Ancak kurul başkan ve üyeleri, üyelikleri süresince gözlemcilik görevini yerine getiremezler.

d) Kurul Başkan ve üyeleri, görevlerinin sona ermesi durumunda vize işlemlerini tamamlayarak giriş şartlarını taşıdıkları gözlemci kadrosunda yer alırlar.

Gözlemci Klasman Terfi Kursları

MADDE 63 – Klasman terfi kursları ile ilgili hususlar aşağıdaki gibidir.

a) MHK, kadro eksikliği olan klasmanlar için klasman terfi kursları tertipler.

b) MHK, klasman terfi kurslarına davet edilecek bir üst klasman için giriş şartları tutan gözlemcileri, bu bölümün Madde 64'de belirtilen kriterlere göre merkezi veya bölgesel olarak kendi klasmanında sıralar.

c) Terfi kurslarına çağrılacak aday gözlemci sayısı bir üst klasmana alınması planlanan gözlemci sayısının en fazla iki katıdır.

d) Klasman terfi kursları sonucunda başarılı olan gözlemciler kadro eksikliği kadar bir üst klasman kadrosuna ilave edilir.

e) Klasman terfi kursları her türlü yazılı, görüntülü sınavları, mülakatları vb. içerebilir. Kurs programını, içeriklerini; MHK belirler.

f) Kurslar ÜKG için merkezi diğer klasmanlar için merkezi veya bölgesel olarak yapılır.

g) BG aday sayısı, her ilin İHK başkan ve üyeleri hariç, vizeli İG sayısının en fazla % 10'u kadardır. Bu sayı 2'den az ise 2 aday teklif edilebilir.

Gözlemci Kadro Belirleme Kriterleri

MADDE 64- 1) MHK, gözlemcileri değerlendirirken ve kadrolara ayırırken aşağıda belirtilen kriterlerin tümünü veya bazılarını dikkate alabilir:

a) Kariyer puanı,

b) Seminer ve eğitimlere katılım,

c) Müsabaka Sayısı,

ç) Sınav Notları,

d) Kurs değerlendirmesi (maç izleme, gözlemci raporu doldurma, görüntülü sınav, mülakat, bilgisayar kullanımı ve benzeri değerlendirmeleri ifade eder),

e) Öğrenim Durumu,

- f) Yaş Durumu,
  - g) MHK Değerlendirmesi
  - h) Ceza Puanı (Hata Puanı)
  - i) Disiplin Cezası.
- 2) MHK gözlemcilerin herhangi bir alt kadroya tenziline veya herhangi bir üst kadroya terfiine karar vermeye yetkilidir.
- 3) Gözlemci giriş şartlarında sezonların değerlendirilmesinde, mazeret süresi dikkate alınmaz.

Gözlemcilikten Çıkarılma Nedenleri Ve Sonuçları

MADDE 65 – 1) Aşağıda sayılanlar gözlemcilikten çıkarılma nedenleridir:

- a) Bu talimatın Madde 60'de belirtilen gözlemciliğe giriş koşullarından birini kaybetmek,
  - b) Bir sezonda, MHK tarafından kabul edilen geçerli bir mazereti olmaksızın toplam 2 defa görev kabul etmemek veya göreve gitmemek,
  - c) İllerde; MHK, İHK veya İE ve UE tarafından işbirliği içinde yapılan eğitimlere, bir sezonda mazeretsiz olarak 3 defa katılmamak,
  - ç) Aktif olarak, futbol branşında faaliyeti olan spor kulübü ve bağlı kuruluşlarında fahri veya profesyonel yönetici, teknik adam, futbolcu, sağlık ekibi çalışanı, menajer ve TFF temsilcisi olmak,
  - d) Görsel, işitsel, yazılı (internet dâhil) ve sosyal medyada futbol yorumcusu olarak görev almak,
  - e) Futbol Disiplin Talimatı uyarınca bir defada 45 gün, toplamda 90 gün ve daha fazla ceza almış olmak,
  - f) Futbol Disiplin Talimatı'nın "Hükümlülük" kenar başlıklı maddesinde belirtilen suçlardan biri nedeniyle kesin hüküm giymiş olmak.
- 2) Bu maddenin 1. fıkrasında belirtilen nedenlerle kadrodan çıkartılanların vizeleri iptal edilir. Kadrolardan çıkarılanlar takip eden sezon gözlemci ve mentör kadrolarına başvuramazlar.

İl Gözlemciliği

MADDE 66 –İl Gözlemciliği görev alanları ve İl Gözlemciliği giriş koşulları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

İL GÖZLEMCİSİ (İG)	
Görev alanı	İl bazında oynanan, atamaları İHK tarafından yapılan resmi ve özel tüm il müsabakalarını yöneten hakem ve yardımcı hakemleri izler ve değerlendirir.
Giriş şartları	a) Vizeli olarak en az toplam 2 sezon İH olarak en az 10 resmi müsabakada görev yapmış olmak, b) MHK'ya yazılı olarak başvurmak ve düzenlenecek İG Aday Kursu'nda başarılı olmak.
Yaş	30 - 65
Tavsiye/onay	İHK tarafından belirlenen İG adayları listesinde olmak kaydı ile düzenlenecek İG Aday Kursu'nu başarı ile tamamlayanlar arasından, BHK'nın tavsiyesi ve MHK'nın onayı ile dâhil olunur.
Kadro	İhtiyaç kadar.

Bölgesel Gözlemcilik

MADDE 67-Bölgesel Gözlemcilik görev alanları ve Bölgesel Gözlemcilik giriş koşulları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

BÖLGESEL GÖZLEMCİ (BG)	
Görev alanı	Bölgesel Amatör Ligde oynanan ve ataması BHK tarafından yapılan müsabakalarda görev yapan hakem, yardımcı hakem ve dördüncü hakemleri izler ve değerlendirir. Amatör müsabakalarda İHK tarafından verilen gözlemcilik görevlerini yapar.
Giriş şartları	a) 1 sezon KH kadrosunda faal olarak görev yapmış olmak veya b) 3 sezon KYH kadrosunda faal olarak görev yapmış olmak veya c) Bölgesel Amatör Liglerde toplam olarak, en az 3 sezon Hakem veya 6 sezon Yardımcı Hakem kadrosunda faal olarak görev yapmış olmak veya d) En az toplam 3 sezon İG olarak görev yapmış olmak veya e) FIFA Kadın Yardımcı Hakem kadrosunda görev yapmış olmak, f) Düzenlenecek BG Aday kursunda başarılı olmak
Yaş	30 - 60
Tavsiye/onay	İHK tarafından belirlenen BG adayları listesinde olmak kaydı ile düzenlenecek BG Aday Kursu'nu başarı ile tamamlayanlar arasından, BHK'nın tavsiyesi ve MHK'nın onayı ile dâhil olunur.
Kadro	Bölgesel Amatör Lig takım sayısının en fazla 1,5 (bir buçuk) katıdır. MHK bu sayıyı en fazla % 30 oranında değiştirebilir. MHK, TFF/MHK bölgesel yapılanmasına göre her bir bölge için BG sayısını belirleyebilir.

Klasman Gözlemciliği

MADDE 68 – Klasman Gözlemciliği görev alanları ve Bölgesel Gözlemcilik giriş koşulları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

KLASMAN GÖZLEMÇİSİ (KG)	
Görev alanı	En üst 2 profesyonel lig ve Türkiye Kupası final, yarı final ve çeyrek final müsabakaları hariç tüm müsabakalarda görev yapan hakem, yardımcı hakem ve dördüncü hakemleri izler ve değerlendirir. Amatör müsabakalarda İHK tarafından verilen gözlemcilik görevlerini yapar.
Giriş şartları	a) En az 1 sezon ÜKH kadrosunda faal olarak görev yapmış olmak veya, b) En az 5 sezon ÜKYH kadrosunda faal olarak görev yapmış olmak veya c) ÜKYH kadrosunda faal olarak görev yapmış olmak ve BG kadrosunda faal olarak bulunmak; - En az 4 sezon ÜKYH ve 1 sezon BG veya - En az 3 sezon ÜKYH ve 2 sezon BG veya d) En az 5 sezon Klasman Hakemliği kadrosunda faal olarak görev yapmış olmak veya e) En az 10 sezon Klasman Yardımcı Hakemliği kadrosunda faal olarak görev yapmış olmak veya f) KYH kadrosunda faal olarak görev yapmış olmak ve BG kadrosunda faal olarak bulunmak; - En az 2 sezon KYH ve 6 sezon BG veya - En az 4 sezon KYH ve 4 sezon BG veya - En az 6 sezon KYH ve 2 sezon BG veya - En az 8 sezon KYH ve 1 sezon BG veya g) En az 2 sezon Klasman Hakemliği kadrosunda faal olarak görev yapmış olmak ve 3 sezon Bölgesel Gözlemci kadrosunda bulunmak veya h) En az 1 sezon FIFA yardımcı hakemliği kadrosunda bulunmak veya, i) FIFA Kadın Hakem kadrosunda görev yapmış olmak veya, j) FIFA Kadın Yardımcı Hakem kadrosunda görev yapmak ve en az 3 sezon BG kadrosunda bulunmak k) Düzenlenecek KG Aday kursunda başarılı olmak
Yaş	30 - 60
Tavsiye/onay	MHK'nin belirlediği, Klasman Gözlemciliğe giriş şartları tutan adaylar arasından, düzenlenecek kursu başarı ile tamamlayanlar, MHK'nin onayı ile ihtiyaca göre kadroya dâhil edilir.
Kadro	TFF 2. ve 3. Lig takım sayısının en fazla 1.5 (bir buçuk) katıdır. MHK bu sayıyı en fazla %30 oranında değiştirebilir.

Üst Klasman Gözlemciliği

MADDE 69 – Üst Klasman Gözlemciliği görev alanları ve Üst Klasman Gözlemciliği giriş koşulları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

ÜST KLASMAN GÖZLEMÇİSİ (ÜKG)	
Görev alanı	Tüm müsabakalarda görev yapan hakem, yardımcı hakem ve dördüncü hakemleri izler ve değerlendirir. MHK nin izni ile Amatör müsabakalarda İHK tarafından verilen gözlemcilik görevlerini yapar.
Giriş şartları	a) 1yıl MHK Başkanlığı veya 2 yıl MHK üyeliği yapmış veya, b) FIFA Hakemliği yapmış olmak veya, c) En az 5 sezon FIFA Yardımcı Hakemliği kadrosunda faal olarak görev yapmış olmak veya d) En az 1 sezon FIFA Yardımcı Hakemliği kadrosunda faal olarak görev yapmış olmak ve 3 sezon Klasman Gözlemciliği kadrosunda bulunmak veya e) En az 2 sezon Üst Klasman Hakemliği kadrosunda faal olarak görev yapmış olmak veya f) En az 1 sezon Üst Klasman Hakemliği kadrosunda faal olarak görev yapmış olmak ve 2 sezon Klasman Gözlemciliği kadrosunda bulunmak veya g) En az 10 sezon ÜKYH kadrosunda faal olarak görev yapmış olmak veya h) ÜKYH kadrosunda faal olarak görev yapmış olmak ve KG kadrosunda faal olarak bulunmak; - En az 3 sezon ÜKYH ve 6 sezon KG veya - En az 6 sezon ÜKYH ve 4 sezon KG veya - En az 9 sezon ÜKYH ve 2 sezon KG veya i) En az 4 yıl FIFA Kadın Hakem kadrosunda görev yapmış olmak ve faal olarak en az 1 sezon Klasman gözlemciliğinde bulunmak veya, j) En az 4 yıl FIFA Kadın Yardımcı Hakem kadrosunda görev yapmak ve faal olarak en az 3 sezon Klasman gözlemciliği kadrosunda bulunmak veya k) En az 5 yıl Klasman Hakemliği ve en az 5 yıl Klasman Gözlemciliği kadrosunda bulunmak, l) Düzenlenecek ÜKG Aday kursunda başarılı olmak.
Yaş	30 – 65
Tavsiye/onay	MHK'nin belirlediği Üst Klasman Gözlemciliğe giriş şartları tutan adaylar arasından, düzenlenecek kursu başarı ile tamamlayanlar, MHK'nin onayı ile ihtiyaca göre kadroya dahil edilir.
Kadro	TFF Süper Lig ve 1. Lig takım sayısının en fazla 1,5 kadardır. MHK bu sayıyı en fazla %30 oranında değiştirebilir.

Futsal Gözlemciliği

MADDE 70- İl Futsal Gözlemciliği ve Futsal Klasman Gözlemciliği görev alanları ve giriş koşulları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

İL FUTSAL GÖZLEMCİSİ (İFG)	
Görev alanı	İl bazında oynanan, atamaları İHK tarafından yapılan resmi ve özel tüm Futsal müsabakalarını yöneten hakem ve yardımcı hakemleri izler.
Giriş şartları	a) En az 2 sezon İH yapmış olmak, b) MHK onayı ile İHK tarafından açılan kurs ve/veya seminerlerde başarılı olmak. c) BG, KG, ÜKG kadrosunda bulunmamak
Yaş	30 – 65
Tavsiye/onay	İHK tarafından belirlenen İFG adayları listesinde olmak kaydı ile düzenlenecek olan İFG Aday Kursu'nu başarı ile tamamlayanlar arasından, İHK'nin tavsiyesi MHK'nin onayı ile dâhil olunur.
Kadro	İhtiyaç kadar

FUTSAL KLASMAN GÖZLEMCİSİ (FKG)	
Görev alanı	İl bazında veya ulusal seviyede oynanan, atamaları MHK ve İHK tarafından yapılan resmi ve özel tüm futsal müsabakalarını yöneten hakem ve yardımcı hakemleri izler.
Giriş şartları	a) En az 2 sezon İFG yapmış olmak, b) MHK onayı ile İHK tarafından açılan kurs ve/veya seminerlerde başarılı olmak. c) BG, KG, ÜKG kadrosunda bulunmamak d) Plaj Futbolu Gözlemcisi kadrolarında bulunmamak
Yaş	30 – 60
Tavsiye/onay	İHK tarafından belirlenen İFG adayları listesinde olmak kaydı ile düzenlenecek İFG Aday Kursu'nu başarı ile tamamlayanlar arasından, İHK'nin tavsiyesi MHK'nin onayı ile dâhil olunur.
Kadro	İhtiyaç kadar

Plaj Futbolu Gözlemciliği

MADDE 71 – İl Plaj Futbolu Gözlemciliği ve Klasman Plaj Futbolu Gözlemciliği görev alanları ve giriş koşulları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

İL PLAJ FUTBOLU GÖZLEMCİSİ (İPFG)	
Görev alanı	İl bazında oynanan atamaları İHK tarafından yapılan resmi ve özel tüm plaj futbolu müsabakalarını yöneten hakem ve yardımcı hakemleri izler.
Giriş şartları	a) En az 2 sezon İH yapmış olmak, b) MHK onayı ile İHK tarafından açılan kurs ve/veya seminerlerde başarılı olmak. c) BG, KG, ÜKG kadrosunda bulunmamak d) Futsal Gözlemcisi kadrolarında bulunmamak
Yaş	30 – 65
Tavsiye/onay	İHK tarafından belirlenen İPFG adayları listesinde olmak kaydı ile düzenlenecek olan İPFG Aday Kursu'nu başarı ile tamamlayanlar arasından, İHK'nın tavsiyesi MHK'nın onayı ile dâhil olunur.
Kadro	İhtiyaç kadar

KLASMAN PLAJ FUTBOLU GÖZLEMCİSİ (KPFG)	
Görev alanı	İl bazında veya ulusal seviyede oynanan, atamaları MHK ve İHK tarafından yapılan resmi ve özel tüm plaj futbolu müsabakalarını yöneten hakem ve yardımcı hakemleri izler.
Giriş şartları	a) En az 2 sezon İPFG yapmış olmak, b) MHK onayı ile BHK tarafından açılan kurs ve/veya seminerlerde başarılı olmak. c) BG, KG, ÜKG kadrosunda bulunmamak d) Futsal Gözlemcisi kadrolarında bulunmamak
Yaş	30 – 60
Tavsiye/onay	BHK tarafından belirlenen KPFG adayları listesinde olmak kaydı ile düzenlenecek olan KPFG Aday Kursu'nu başarı ile tamamlayanlar arasından, BHK'nın tavsiyesi MHK'nın onayı ile dâhil olunur.
Kadro	İhtiyaç kadar

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mentör, Eğitimci ve Hakem İzleme Görevlileri

A) Mentörler

Mentörlüğe Giriş Koşulları

MADDE 72 – Mentörlüğe giriş koşulları aşağıdaki gibidir.

- a) Aktif olarak futbol hakemliği yapıyor olmak veya daha önce futbol hakemliği yapmış olmak,
- b) Lisans veya ön lisans mezunu olmak,
- c) İnternet üzerinden iletişim yapabilecek ve uygulamaları kullanabilecek düzeyde bilgisayar kullanıcısı olmak,
- d) Aktif olarak, futbol branşında faaliyeti olan spor kulübü ve bağlı kuruluşlarında fahri veya profesyonel yönetici, teknik adam, futbolcu, sağlık ekibi çalışanı, menajer ve TFF temsilcisi olmamak.
- e) Görsel, işitsel, yazılı (İnternet dâhil) ve sosyal medyada futbol yorumcusu olarak daha önceden görev yapmamış ve hâlihazırda da yapmıyor olmak
- f) TFF Yönetim Kurulu tarafından sportif engel teşkil ettiği belirtilen kişilerden olmamak,
- g) Futbol Disiplin Talimatı uyarınca bir defada 45 gün, toplamda 90 gün ve daha fazla ceza almış olmamak,
- h) Futbol Disiplin Talimatı'nın “Hükümlülük” kenar başlıklı maddesinde belirtilen suçlardan biri nedeniyle kesin hüküm giymemiş olmak gerekir.

Mentörlüğe Başvuru İçin Gereken Belgeler

MADDE 73 – Mentörlüğe girişte aşağıdaki belgelerin ibraz edilmesi zorunludur:

- a) Geçerli arşivli adli sicil kaydı,
- b) Geçerli öğrenim belgesi,
- c) Geçerli Kimlik Belgesi,
- d) Mentör Bilgi Formu,
- e) Vize dekontu.

İl Mentörü

MADDE 74 – İl Mentörü görev alanları ve İl Mentörü giriş koşulları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

İL MENTÖRÜ (İM)	
Görev alanı	İH'lerini izlemek.
Giriş şartları	a) En az 3 yıl BH ve en az 3 yıl BG olarak görev yapmış olmak, veya b) Faal hakem ise profesyonel liglerde hakem veya yardımcı hakem olmak, veya c) En az 1 yıl KH, veya KYH veya KG olarak görev yapmış olmak, d) İM Aday Kursunda başarılı olmak.
Yaş	30-65
Tavsiye/onay	İM Aday Kursuna katılacaklar İHK tarafından BHK'ye önerilir. BHK tavsiye edilen isimleri MHK'ye sunar.
Kadro	İhtiyaç kadardır

Ulusal Mentör

MADDE 75 – Ulusal Mentörü görev alanları ve Ulusal Mentörlüğe giriş koşulları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

ULUSAL MENTÖR	
Görev alanı	Bütün hakemleri izlemek.
Giriş şartları	a) Faal FIFA unvanlı hakem olmak veya b) Eski FIFA unvanlı hakem olmak veya c) En az 2 yıl en üst 2 profesyonel liglerde hakem olarak görev yapmış olmak veya d) En az 4 yıl FIFA KH kadrosunda bulunmak veya e) En az 15 sezon profesyonel liglerde hakem, yardımcı hakem, gözlemci olarak görev yapmış olmak veya f) MHK başkanlığı veya MHK üyeliği yapmış olmak g) Ulusal Mentör Aday Kursu'nda başarılı olmak.
Yaş	30-65
Tavsiye/onay	Mentör Aday Kursu'na katılacaklar MHK tarafından belirlenir.
Kadro	İhtiyaç kadar

B) Hakem İzleme Görevlisi (HİG)

MADDE 76 – 1) Hakem İzleme Görevlisi olabilmek için aşağıdaki şartların taşınması gerekir:

- Aktif olarak futbol hakemliği veya VAR hakemliği yapıyor veya geçmişte yapmış olmak,
- Lisans veya ön lisans mezunu olmak,
- İnternet üzerinden iletişim yapabilecek ve uygulamaları kullanabilecek düzeyde bilgisayar kullanıcısı olmak,
- Aktif olarak, futbol branşında faaliyeti olan kulüplerde ve bağlı kuruluşlarında fahri veya profesyonel yönetici, teknik adam, futbolcu, sağlık ekibi çalışanı, menajer ve TFF temsilcisi olmamak,
- Görsel, işitsel, yazılı (İnternet dâhil) ve sosyal medyada futbol yorumcusu olarak daha önceden görev yapmamış ve hâlihazırda da yapmıyor olmak,
- Futbol Disiplin Talimatı uyarınca bir defada 45 gün, toplamda 90 gün ve daha fazla ceza almış olmamak,

g) Futbol Disiplin Talimatı'nın "Hükümlülük" kenar başlıklı maddesinde belirtilen suçlardan biri nedeniyle kesin hüküm giymemiş olmak,

h) Disiplin Kurulları tarafından, müsabaka sonucunu etkileme veya bahis eylemleri nedeniyle kesinleşmiş ceza almamış olmaları gerekir.

2) Hakem İzleme Görevlisi görev alanları ve Hakem İzleme Görevlisi giriş koşulları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

HAKEM İZLEME GÖREVLİSİ (HİG)	
Görev alanı	HİG'ler bütün Klasman Hakemlerini izleyebilir. Sadece Bölgesel Hakem Kurulu Üyeliği nedeniyle Hakem İzleme Görevlisi olanlar ise sadece Bölgesel Hakem ve Bölgesel Yardımcı Hakemleri izler.
Giriş şartları	a) MHK başkanlığı yapmış veya MHK üyeliği yapmış olmak veya b) Eski FIFA unvanlı hakem olmak veya c) En az 3 sezon en üst ligde hakemlik ve 5 sezon en üst ligde gözlemcilik yapmış olanlar veya d) Aktif BHK Üyesi olmak. e) HİG Aday Kursu'nda başarılı olmak.
Yaş	30-65
Tavsiye/onay	HİG aday kursuna katılacaklar MHK tarafından belirlenir.
Kadro	İhtiyaç kadar

C) Eğitimciler

Eğitimiğe Giriş Koşulları

MADDE 77- Eğitimciler aşağıdaki şartlara sahip olmak zorundadırlar:

- Lisans veya ön lisans mezunu olmak,
- En az 30, en fazla 60 yaşında olmak,
- En az 5 sezon hakemlik yapmış olmak,
- MHK'nin düzenlediği eğitimci kurslarında başarılı olmak,
- Aktif olarak, futbol branşında faaliyeti olan spor kulübü ve bağlı kuruluşlarında fahri veya profesyonel yönetici, teknik adam, futbolcu, sağlık ekibi çalışanı, futbol hakemi (ÜKH, ÜKYH ve VAR kadrosu ile futsal ve plaj futbolu eğitimcileri için bu şart aranmaz), menajer ve TFF temsilcisi olmamak,
- Görsel, işitsel, yazılı (İnternet dâhil) ve sosyal medyada futbol yorumcusu olarak daha önceden görev yapmamış ve hâlihazırda da yapmıyor olmak
- TFF Yönetim Kurulu tarafından sportif engel teşkil ettiği belirtilen kişilerden olmamak,
- Futbol Disiplin Talimatı uyarınca bir defada 45 gün, toplamda 90 gün ve daha fazla ceza almış olmamak,
- Futbol Disiplin Talimatı'nın "Hükümlülük" kenar başlıklı maddesinde belirtilen

suçlardan biri nedeniyle kesin hüküm giymemiş olmamak,

İl Eğitimciliği

MADDE 78 – İl Eğitimciliği görev alanları ve İl Eğitimciliği giriş koşulları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

İL EĞİTİMCİSİ (İE)	
Görev alanı	İl seviyesinde düzenlenen eğitimlerde görev yaparlar.
Giriş şartları	a) En üst iki ligde faal hakem olmak veya b) En az 1 yıl KH, veya KYH veya KG olarak görev yapmış olmak veya c) En az 3 yıl BH veya BYH ya da BG olarak görev yapmış olmak ve d) İE aday kursunda başarılı olmak.
Yaş	30 – 65
Tavsiye/onay	İHK/BHK/MHK
Kadro	İhtiyaç kadar

Ulusal Eğitimcilik

MADDE 79 –Ulusal Eğitimcilik görev alanları ve Ulusal Eğitimcilik giriş koşulları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

ULUSAL EĞİTİMCİ (UE)	
Görev alanı	MHK'nın görevlendirdiği eğitimleri vermek.
Giriş şartları	a) En üst iki ligde hakemlik veya en az 5 yıllık FIFA YH olmak veya en az 3 yıl en üst profesyonel ligde veya en az 10 yıl en üst iki profesyonel ligde YH yapmış olmak b) En üst iki profesyonel ligde gözlemcilik yapmış veya yapıyor olmak ya da faal FIFA unvanlı hakem olmak, c) MHK üyeliği yapmış olmak, d) UE aday kursunda başarılı olmak
Yaş	30-65
Tavsiye/onay	MHK/MHK
Kadro	İhtiyaç kadar

Profesyonel (Sözleşmeli) Eğitimci

MADDE 80 – Profesyonel Eğitimciler, MHK'nin önerisi ve Yönetim Kurulu'nun onayı ile belirlenir.

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

MADDE 81 – Bu talimatın yürürlüğe girmesi ile 26.10.2023 tarihinde yürürlüğe giren Merkez Hakem Kurulu Talimatı ile Hakem Akademisi Talimatı yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 82 – Bu Talimat, TFF Yönetim Kurulu'nun 20.08.2024 tarih ve 15 sayılı toplantısında kabul edilmiş ve 26.08.2024 tarihinde TFF'nin resmi internet sitesi olan www.tff.org adresinde yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

TFF Yönetim Kurulu'nun 25.09.2024 tarih ve 19 sayılı toplantısında, bu Talimat'a Geçici Madde 6'nın eklenmesine karar verilmiş ve bu değişiklik 02.10.2024 tarihinde TFF'nin resmi internet sitesinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1:

İşbu Talimatın yürürlüğe girdiği tarihte;

- a) Üst Klasman Hakemi kadrosu, talimattaki diğer şartları yerine getirmek kaydıyla, 2023-2024 sezonu sonu itibariyle Süper Lig Hakemi kadrosunda ve A Klasman Hakemi kadrosunda yer alanlardan;
- b) Üst Klasman Yardımcı Hakemi kadrosu, talimattaki diğer şartları yerine getirmek kaydıyla 2023-2024 sezonu sonu itibariyle Süper Lig Yardımcı Hakemi kadrosunda ve A Klasman Yardımcı Hakemi kadrosunda yer alanlardan;
- c) Klasman Hakemi kadrosu, talimattaki diğer şartları yerine getirmek kaydıyla 2023-2024 sezonu sonu itibariyle B Klasman Hakemi kadrosunda, C Klasman Hakemi kadrosunda ve FIFA Kadın Hakemi kadrosunda yer alanlardan;
- d) Klasman Yardımcı Hakemi kadrosu, talimattaki diğer şartları yerine getirmek kaydıyla 2023-2024 sezonu sonu itibariyle B Klasman Yardımcı Hakemi kadrosunda, C Klasman Yardımcı Hakemi kadrosunda ve FIFA Kadın Yardımcı Hakemi kadrosunda yer alanlardan

oluşur.

GEÇİCİ MADDE 2:

İşbu Talimatın yürürlüğe girdiği tarihte;

- a) Üst Klasman Gözlemcisi kadrosu, talimattaki diğer şartları yerine getirmek kaydıyla, 2023-2024 sezonu sonu itibariyle Süper Lig Gözlemcisi kadrosunda ve A Klasman Gözlemcisi kadrosunda yer alanlardan;
- b) Klasman Gözlemcisi kadrosu, talimattaki diğer şartları yerine getirmek kaydıyla, 2023-2024 sezonu sonu itibariyle B Klasman Gözlemcisi kadrosunda ve C Klasman Gözlemcisi kadrosunda yer alanlardan;
- c) Ulusal Mentör kadrosu, talimattaki diğer şartları yerine getirmek kaydıyla, 2023-2024 sezonu sonu itibariyle Üst Klasman ve Klasman Mentör kadrosunda yer alanlardan; İl Mentörü kadrosu talimattaki diğer şartları yerine getirmek kaydıyla 2023-2024 sezonu sonu itibariyle Bölgesel ve İl Mentörü kadrosunda yer alanlardan;

oluşur.

GEÇİCİ MADDE 3:

2024-2025 sezonunda;

- a) Üst Klasman Hakemi kadrosu aday kurslarına katılacaklar, talimattaki diğer şartları yerine getirmek kaydıyla, 2023-2024 sezonu sonu itibariyle C ve B Klasman Hakemi kadrosunda yer alanlar;

- b) Üst Klasman Yardımcı Hakemi kadrosu aday kurslarına katılacaklar, talimattaki diğer şartları yerine getirmek kaydıyla, 2023-2024 sezonu sonu itibariyle C ve B Klasman Yardımcı Hakemi kadrosunda yer alanlar;
- c) Klasman Hakemi kadrosu aday kurslarına katılacaklar, talimattaki diğer şartları yerine getirmek kaydıyla, 2023-2024 sezonu sonu itibariyle Bölgesel Hakem kadrosunda yer alanlar;
- d) Klasman Yardımcı Hakemi kadrosu aday kurslarına katılacaklar, talimattaki diğer şartları yerine getirmek kaydıyla, 2023-2024 sezonu sonu itibariyle Bölgesel Yardımcı Hakem kadrosunda yer alanlar

arasından çağırılır.

GEÇİCİ MADDE 4:

2024-2025 sezonunda;

- a) Üst Klasman Gözlemcisi kadrosu aday kurslarına katılacaklar, talimattaki diğer şartları yerine getirmek kaydıyla, 2023-2024 sezonu sonu itibariyle B Klasman Gözlemcisi kadrosunda yer alanlar;
- b) Klasman Gözlemcisi kadrosu aday kurslarına katılacaklar, talimattaki diğer şartları yerine getirmek kaydıyla, 2023-2024 sezonu sonu itibariyle Bölgesel Gözlemci kadrosunda yer alanlar;

arasından çağırılır.

GEÇİCİ MADDE 5:

Bu talimatın 51. ve 52. maddelerinde yer alan giriş şartlarının (b) bendindeki koşullar 2024-2025 futbol sezonunda uygulanmaz. 2025-2026 futbol sezonunda 1 sezon olarak uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 6:

Bu talimatın 53. maddesinde yer alan giriş şartlarının (e) bendindeki koşul, 2024-2025 futbol sezonunda uygulanmaz. 2025-2026 futbol sezonunda 1 sezon olarak uygulanır.

EK-1

YEMİN METNİ:

“Merkez Hakem Kurulu Başkanlığı/Üyeliği görevimi bağımsızlık, tarafsızlık, doğruluk ve hakka saygı duygusu içinde; her türlü etki ve kaygıdan uzak olarak temel hak ve hürriyetleri göz önünde bulundurarak; hukukun temel ilkelerine uygun şekilde; kanun önünde eşitlik ilkesine ve dürüstlük kuralına bağlı kalarak, sadece vicdanımın emrine uyarak yerine getireceğime namusum, şerefim ve kutsal saydığım tüm inanç ve değerlerim üzerine and içerim.”